

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 174 (XVIII) — Nr. 1.035

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 28 decembrie 2006

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI ȘI ALE COMISIEI NAȚIONALE A VALORILOR MOBILIARE	
1.857. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.088/2006 privind înființarea Centrului Cultural „Sala Palatului”	2	18/115. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 21/26/2006 privind tratamentul riscului de credit aferent expunerilor securitizate și al pozițiilor din securitizare	62
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		19/116. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 22/27/2006 privind adecvarea capitalului instituțiilor de credit și al firmelor de investiții	62–63
42. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice	3–35	20/117. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/28/2006 privind criteriile tehnice referitoare la organizarea și tratamentul riscurilor, precum și criteriile tehnice utilizate de autoritățile competente pentru verificarea și evaluarea acestora	63
43. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind aprobarea tarifelor medii pentru serviciile de transport, de sistem, a tarifului pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică și a tarifelor zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice	35–38	21/118. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 24/29/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții pentru riscul operațional	63–64
44. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pentru aprobarea Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport, a serviciilor de sistem și serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. și [client]	39–53	22/119. — Ordin pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 25/30/2006 privind cerințele de publicare pentru instituțiile de credit și firmele de investiții	64
9.250. — Ordin al vicepreședintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea Normelor privind funcționarea Laboratorului vamal central și modalitatea de efectuare a analizelor	54–61		

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.088/2006 privind înființarea Centrului Cultural „Sala Palatului“

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 5 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare, al art. 65 și următoarele din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Guvernului nr. 1.088/2006 privind înființarea Centrului Cultural „Sala Palatului“, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 28 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 4, alineatul (5) se abrogă.**

2. **După articolul 4 se introduce un nou articol, articolul 4¹, cu următorul cuprins:**

„Art. 4¹. — (1) Pentru desfășurarea activităților specifice, Centrul are în dotare două autovehicule pentru transport de marfă și 3 autoturisme, fiecare având un consum mediu lunar de carburanți de 300 litri.

(2) Predarea-preluarea autoturismelor prevăzute la alin. (1) se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, până la data de 30 decembrie 2006.“

3. **Articolul 8 va avea următorul cuprins:**

„Art. 8. — Predarea-preluarea imobilelor prevăzute la art. 1 alin. (2), a bunurilor și dotărilor aferente acestor imobile se va face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, până la data de 30 decembrie 2006.“

4. **Articolul 11 va avea următorul cuprins:**

„Art. 11. — Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 78/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 15 februarie 2005, cu

modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La punctul II „Organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat“, după numărul curent 37 se introduce numărul curent 37¹ cu următorul cuprins:

«37 ¹ . Centrul Cultural „Sala Palatului“	Venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat»
--	---

2. La punctul II, nota va avea următorul cuprins:

«NOTĂ: Unitățile menționate la nr. crt. 4—51 pot utiliza un număr maxim de 6.260 de posturi.»“

5. **Articolul 12 va avea următorul cuprins:**

„Art. 12. — (1) La data preluării imobilelor, potrivit art. 8, Sucursala «Sala Palatului», unitate fără personalitate juridică aflată în administrarea Regiei Autonome «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat», se desființează. Până la data desființării, cheltuielile cu utilitățile aferente imobilelor prevăzute la art. 1 alin. (2) rămân în sarcina Regiei Autonome «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat», prin Sucursala «Sala Palatului».

(2) Personalul Sucursalei «Sala Palatului» va fi redistribuit în cadrul Regiei Autonome «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat».“

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,

Adrian Iorgulescu

Ministrul delegat pentru coordonarea
Secretariatului General al Guvernului,

Radu Stroe

Ministrul finanțelor publice,
Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu

București, 21 decembrie 2006.
Nr. 1.857.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice

În temeiul art. 9 alin. (2), (6) și (7), al art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. a), c) și i), al art. 53 lit. c), al art. 56 alin. (1) și al art. 58 alin. (3) din Legea energiei electrice nr. 318/2003, având în vedere referatul de aprobare întocmit de Departamentul prețuri și tarife, în conformitate cu prevederile Procesului-verbal al sesiunii Comitetului de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din data de 20 decembrie 2006,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compania Națională „Transelectrica” — S.A. și participanții la piața de energie electrică vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Departamentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

Art. 5. — La intrarea în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 30/2004 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.092 din 24 noiembrie 2004, cu modificările ulterioare.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Nicolae Opreș

București, 20 decembrie 2006.
Nr. 42.

ANEXĂ

METODOLOGIA DE STABILIRE A TARIFELOR PENTRU SERVICIUL DE TRANSPORT AL ENERGIEI ELECTRICE

1. SCOP

Art. 1. Prezenta metodologie stabilește modul de determinare a veniturilor și de calcul al tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice.

Art. 2. Venitul reglementat pentru serviciul de transport se determină prin utilizarea unei metodologii de tip venit plafon.

Art. 3. Aplicarea acestui tip de reglementare stimulative asigură:

- a) o alocare echitabilă, între operatorul de transport și de sistem și clienții serviciului de transport, a câștigurilor rezultate prin creșterea eficienței peste limitele stabilite de autoritatea competentă;
- b) funcționarea eficientă a companiei de transport;
- c) prevenirea obținerii de către operatorul de transport și de sistem a oricăror avantaje posibile cauzate de poziția de monopol;
- d) promovarea investițiilor eficiente în rețeaua de transport;
- e) promovarea unor practici de mentenanță și exploatare eficiente;
- f) folosirea eficientă a infrastructurii existente;
- g) îmbunătățirea continuă a calității serviciului de transport;
- h) viabilitatea financiară a companiei de transport;
- i) informarea publică și transparentă privind procesul de reglementare.

2. DOMENIU DE APLICARE

Art. 4. Metodologia este utilizată de operatorul de transport și de sistem, pentru calculul veniturilor reglementate și al tarifelor de transport din cadrul unei perioade de reglementare.

Art. 5. Tarifele de transport se aplică tuturor clienților serviciului de transport.

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Art. 6. Termenii din prezenta metodologie au semnificațiile următoare:

Bază reglementată a activelor (BAR)	Valoare netă contabilă a activelor imobilizate, corporale și necorporale, recunoscută de autoritatea competentă și necesară desfășurării activității reglementate
Clienți ai serviciului de transport	Furnizori și producători, consumatori, operatori de distribuție, racordați la rețelele electrice de transport și distribuție
Capacitate de transport într-o secțiune a RET	Valoare maximă a puterii active care poate fi vehiculată printr-o secțiune a RET în condiții de siguranță și stabilitate în funcționare și cu respectarea limitelor normate ale parametrilor tehnici de calitate
Contribuții financiare	Aport în numerar al clienților serviciului de transport, al Guvernului României sau al unei terțe părți (granturi, subvenții, taxa de dezvoltare, tariful de racordare, etc)
Cost	Cotă de cheltuieli repartizate serviciului de transport
Costuri de operare și mentenanță	Costuri justificate recunoscute de autoritatea competentă referitoare la: costurile cu materii prime și materiale consumabile; costuri cu apa; alte costuri cu materiale; costuri cu lucrări de întreținere și reparații; costuri cu redevențe, locații de gestiune și chirii; costuri cu prime de asigurare; costuri cu studii și cecetări; costuri cu servicii executate de terți; costuri cu salarii; costuri cu despăgubiri
Cost mediu ponderat al capitalului	Medie ponderată a costurilor capitalurilor utilizate <i>Notă:</i> Structura capitalului este formată din împrumuturi bancare pe termen lung, capitaluri proprii. Costul mediu ponderat al capitalului se calculează ca o însumare a costurilor capitalurilor utilizate, ținându-se cont de ponderea acestora în capitalul total. Costul capitalului propriu reflectă câștigurile nete care vor fi obținute de către acționari după acoperirea tuturor costurilor aferente activității. Autoritatea competentă poate considera diferite metode în determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu
Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale	Costuri determinate de cauze extraordinare sau de evenimente aleatoare, care pot fi amânate și amortizate pe perioada pe care această cheltuială își produce efectele
Congestii (restricții de rețea)	Situații de funcționare, în care transportul energiei între două noduri sau zone de sistem conduce la nerespectarea parametrilor de siguranță în funcționare a SEN, fiind necesară abaterea de la ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile (redispecerizare)
CPT	Integrală în funcție de timp, pe un interval determinat a diferenței între puterea activă totală la intrarea și respectiv la ieșirea dintr-o rețea, dintr-o parte de rețea sau dintr-un element de rețea
Criteriu de stabilitate statică	Criteriu de dimensionare și verificare constând în respectarea puterilor maxime admisibile în secțiunile SEN astfel încât să fie asigurată o rezervă normată de stabilitate statică

Ipc	Coeficient de creștere anuală a indicelui prețurilor de consum furnizat de instituțiile abilitate, la cererea autorității competente.
Energie activă transportată	Energie electrică activă pentru care se asigură serviciul de transport, măsurată în punctele de introducere în/extragere din rețeaua electrică de transport
Indicatori de performanță pentru serviciul de transport	Parametri ai serviciului de transport, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate urmărite la nivelul titularului de licență de transport
Licență	Act tehnic și juridic emis de autoritatea competentă, prin care se acordă o permisiune unei persoane juridice, română sau străină: <ul style="list-style-type: none"> – de exploatare comercială a instalațiilor autorizate de producere, transport, dispecerizare, distribuție și măsurare a energiei electrice; – de furnizare (comercializare) a energiei electrice
Necesar de fond de rulment reglementat (NFRR)	Valoare a creanțelor și a stocurilor minus valoarea datoriilor comerciale pe termen scurt. În sensul prezentei metodologii, necesarul de fond de rulment reglementat este echivalent cu 1/6 din veniturile țintă inițiale ale activității de transport
Operator de Transport și de Sistem (OTS)	Persoană juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem
Perioadă de reglementare (p)	Perioadă determinată de timp de 3-5 ani în care se aplică o metodă de reglementare a veniturilor de tip plafon. Perioada de reglementare ($p-1$) reprezintă perioada anterioară perioadei de reglementare (p) pentru care se efectuează calculele pentru determinarea valorii inițiale a BAR pentru perioada de reglementare (p)
Perioadă tarifară (t)	Perioadă de 1 an calendaristic în cadrul perioadei de reglementare, în care se aplică tarife aprobate de autoritatea competentă. Perioada tarifară ($t-1$) reprezintă perioada anterioară începerii unei perioade de reglementare în care se efectuează calculele pentru determinarea veniturilor reglementate
Piață de echilibrare	Piață centralizată organizată și administrată de OTS pentru a colecta ofertele de livrare a energiei de echilibrare transmise de participanții la piața de echilibrare, și a le utiliza pentru a asigura siguranța și stabilitatea în funcționare a SEN și pentru a rezolva restricțiile de rețea
Rată reglementată a rentabilității (RRR)	Randament reglementat al BAR
Regimuri caracteristice de funcționare ale rețelei (r)	Regimuri de funcționare ale rețelei care aproximează pe o perioadă de timp determinată (caracteristică), cu o eroare acceptabilă, costurile rețelei electrice de transport în ceea ce privește costul aferent consumului propriu tehnologic sau al congestiilor
Reglementare de tip venit plafon	Metodă de reglementare, aplicată pe durata perioadei de reglementare, prin care autoritatea competentă stabilește un venit țintă inițial care este mărit cu creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum și diminuat cu creșterea de eficiență

Rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RC)	Cost mediu ponderat al capitalului propriu și împrumutat, calculat înainte de impozitare, reflectând proporțiile capitalului propriu și împrumutat din capitalul total al companiei de transport. RC se determină prin înmulțirea ratei reglementate a rentabilității cu baza reglementată a activelor
Rețea electrică de distribuție (RED)	Rețea electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv
Rețea electrică de transport (RET)	Rețea electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV
RTS	Rata dobânzii titlurilor de stat cu scadență la un an, la prima emisiune a acestora din cadrul fiecărui an
Schimburi transfrontaliere de energie electrică	Transport de energie electrică între o rețea de origine și o rețea de destinație prin intermediul unei alte rețele situate între rețeaua de origine și cea de destinație
Serviciu de transport	Serviciu asigurat de Transelectrica care constă în asigurarea transmiterii unei cantități de energie electrică între două sau mai multe puncte ale rețelei de transport cu respectarea parametrilor de calitate
Serviciu de transformare și/sau conexiune	Asigurare a modificării nivelului de tensiune și/sau transmiterii unei cantități de energie electrică pentru beneficiar, prin elementele componente ale stației aparținând prestatorului
Secțiune (a SEN)	Ansamblu al liniilor care conectează două zone ale SEN pentru care se verifică îndeplinirea criteriului de stabilitate statică
Sistem electroenergetic (SE)	Ansamblu al instalațiilor electroenergetice interconectate, prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operațională, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice
Sistem electroenergetic național (SEN)	Sistem electroenergetic situat pe teritoriul național. SEN constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică
Tarif nodal de transport al energiei electrice (t_G, t_L)	Sistem de prețuri reglementate la nivel local, pentru serviciul de transport al energiei electrice, bazat pe costuri marginale, diferențiat pe noduri (zone) de introducere/extragere în/din rețeaua electrică de transport
Tarif mediu de transport al energiei electrice (TT)	Tarif calculat ca raport între veniturile reglementate corespunzătoare serviciului de transport și raportul între cantitatea de energie electrică transportată și coeficientul de utilizare a rețelei electrice de transport
Venit de referință	Venit calculat pe baza ultimului tarif mediu de transport aprobat și a cantității prognozate de energie electrică transportată, în anul precedent începerii oricărei perioade de reglementare
Venit țintă inițial	Venit anual calculat pe baza costurilor prognozate aferente fiecărui an al perioadei de reglementare și diminuat cu același factor de eficiență $X_{inițial, eficiență}$, aplicabil componentei de costuri controlabile, în fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare
Venit liniarizat	Venit prin care autoritatea competentă determină valoarea netă prezentă a veniturilor țintă inițiale într-un trend liniar, prin aplicarea aceluiași factor de liniarizare $X_{final, liniar}$ veniturii de referință, pentru fiecare perioadă tarifară a perioadei de reglementare. Venitul liniarizat reprezintă venitul reglementat în termeni reali

Venit reglementat	Venit liniarizat, calculat în termeni nominali, prin care autoritatea competentă determină valorile plafon ale veniturilor operatorului de transport și de sistem pe perioada de reglementare, luând în considerare Ipc corespunzător fiecărei perioade tarifare a perioadei de reglementare
Zonă (de sistem)	Parte semnificativă a unui sistem electroenergetic definită de un ansamblu de noduri de rețea grupate în concordanță cu un criteriu stabilit (administrativ, geografic, operațional, tarifar, ș.a.)

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Art. 7.** În redactarea prezentei metodologii s-au utilizat următoarele documente de referință:
- a) Legea nr. 318/2003 - legea energiei electrice;
  - b) HG nr. 890/2003 privind aprobarea „Foi de parcurs din domeniul energetic din România”;
  - c) HG nr. 867/2003 pentru aprobarea „Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public”;
  - d) HG nr. 964/1998 pentru aprobarea clasificăției și a duratelor normale de funcționare a mijloacelor fixe;
  - e) Codul tehnic al rețelei electrice de transport, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 20/2004;
  - f) Codul de măsurare a energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 17/2002;
  - g) Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei electrice și termice aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 21/ 2002;
  - h) Codul comercial al pieței angro de energie electrică aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/ 2004.

5. PRINCIPII

Tipul de control al prețurilor

- Art. 8.** (1) Autoritatea competentă determină venitul reglementat pentru serviciul de transport, pentru o perioadă de reglementare, înaintea începerii acestei perioade.
- (2) Perioadele de reglementare vor fi de 5 ani, cu excepția primei perioade de reglementare care va fi de 3 ani.

- Art. 9.** (1) Toate datele necesare determinării veniturilor sunt exprimate în termeni reali, respectiv în valori monetare aferente anului anterior începerii perioadei de reglementare cu excepția valorii activelor la 31.12.2004.
- (2) Efectul inflației asupra costurilor este acoperit prin coeficientul de creștere a indicelui prețurilor de consum aplicat anual tarifelor calculate în termeni reali.
- (3) În determinarea venitului reglementat plafon, operatorul de transport și de sistem ia în considerare următoarele elemente:
- a) Standardele de performanță și de calitate impuse operatorului de transport și de sistem prin Codul de Rețea, legislația din România sau contractele cu clienții relevanți ai serviciului de transport;
  - b) Evoluția cantității de energie electrică transportată, prognozată de operatorul de transport și de sistem;
  - c) Modificarea nivelului pierderilor în rețeaua de transport;
  - d) Rata reglementată a rentabilității aplicată bazei reglementate a activelor rețelei de transport;
  - e) Evoluția tarifelor exprimată, pe cât posibil, printr-un trend liniar pe parcursul unei perioade de reglementare;
  - f) Taxele plătite sau plătibile de operatorul de transport și de sistem referitoare la furnizarea serviciului de transport;
  - g) Asigurarea viabilității financiare a operatorul de transport și de sistem.
- Art. 10.** Operatorul de transport și de sistem ține evidența separată a tuturor contribuțiilor financiare primite anual. Valoarea acestor contribuții este transmisă anual la autoritatea competentă.
- Art. 11.** Începând cu 1 ianuarie 2005, operatorul de transport și de sistem este obligat să organizeze:
- a) evidența contabilă separată pentru fiecare activitate reglementată;
  - b) evidența contabilă separată pentru activitățile nereglementate.
- Art. 12.** Operatorul de transport și de sistem alocă costurile între serviciul de transport reglementat și serviciile nereglementate, folosind o metodologie de alocare a costurilor care respectă principiile cauzalității economice.
- Art. 13.** Operatorul de transport și de sistem va furniza o explicitare detaliată privind:
- a) modul de alocare a costurilor;
  - b) motivul alegerii metodei utilizate;
  - c) cuantificarea factorilor utilizați în alocare.
- Art. 14.** Autoritatea competentă verifică existența subvențiilor încrucișate între serviciul reglementat de transport și alte servicii prestate de OTS.

Formula de reglementare de tip venit plafon

Art. 15. Venitul reglementat plafon pentru serviciul de transport se calculează formula de mai jos:

$$V_{reglementat,t} = \prod_{k=1}^t (1 + Ipc_k) \times (1 - X_{final,liniar})^t \times V_{refer\ int\ a} + KV_t + KV_p$$

unde:

$V_{reglementat,t}$ reprezintă venitul plafon pentru perioada tarifară t ;

$V_{referință}$ – venitul reglementat pentru perioada tarifară anterioară perioadei de reglementare p , pentru care se calculează venitul reglementat corespunzător perioadelor tarifare t ;

k – numărul de perioade tarifare t al perioadei de reglementare p ;

Ipc_k – coeficientul de creștere al indicelui prețurilor de consum aferent perioadei tarifare t ;

$X_{final,liniar}$ - procentul determinat de autoritatea competentă, același pentru toate perioadele tarifare t , care ține seama de reducerea costurilor prin creșterea de eficiență și de necesitatea obținerii unui trend liniar al veniturilor reglementate corespunzătoare perioadelor tarifare t ;

KV_t - suma algebrică a corecțiilor venitului din orice perioadă tarifară t , a perioadei de reglementare p , rezultate ca urmare a erorilor de prognoză a cantităților de energie electrică transportată, a costurilor de achiziție a CPT, a costurilor necesare eliminării congestiilor și a costurilor datorate schimburilor transfrontaliere de energie electrică, realizate în perioada tarifară anterioară .

În ultima perioadă tarifară din perioada de reglementare $p-1$ se calculează ajustarea venitului care include și corecția KV_p referitoare la întreaga perioadă de reglementare $p-1$, rezultată ca urmare a erorilor de prognoză a investițiilor din această perioadă.

Determinarea coeficientului anual de creștere a indicelui prețurilor de consum

Art. 16. (1) La determinarea venitului reglementat autoritatea competentă va utiliza coeficientul anual de creștere a indicelui prețurilor de consum prognozat pentru perioada tarifară t .

(2) În cazul în care creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum depășește 20%, operatorul de transport și de sistem poate solicita creșterea trimestrială a tarifelor.

Determinarea factorului $X_{final,liniar}$

Art. 17. (1) La determinarea factorului $X_{final,liniar}$ autoritatea competentă va lua în considerare:

- a) îmbunătățirea prognozată a productivității ce va fi realizată de operatorul de transport și de sistem ($X_{inițial,eficiență}$);
- b) modificările datelor inițiale privind costurile ;
- c) programul de investiții aprobat de autoritatea competentă și baza reglementată a activelor;
- d) cerința de liniarizare a veniturilor.

(2) Autoritatea competentă va determina factorul $X_{final,liniar}$ în acord cu prevederile Art. 64.

Factorii de corecție a venitului

Art. 18. (1) Autoritatea competentă aplică factorul de corecție a venitului (KV_t) în perioada tarifară t , rezultat ca urmare a erorilor de prognoză efectuate în perioada tarifară $t-1$:

$$KV_t = \pm \Delta V_t(Q_{t-1}) \pm \Delta V_t(CPT_{t-1}) \pm \Delta V_t(CON_{t-1}) \pm \Delta V_t(CTE_{t-1})$$

unde:

$\Delta V_t(Q_{t-1})$ reprezintă un factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între cantitatea de energie electrică transportată prognozată și cea realizată în perioada tarifară $t-1$;

$\Delta V_t(CPT_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între costul de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic prognozat și cel realizat în perioada tarifară $t-1$; costul de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic se calculează potrivit prevederilor Art. 39;

$\Delta V_t(CON_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate și cele realizate pe piața de echilibrare în perioada tarifară $t-1$, ale costului eliminării congestiilor; costul eliminării congestiilor pentru prima perioadă de reglementare se calculează potrivit prevederilor Art. 40;

$\Delta V_t(CTE_{t-1})$ – factor de corecție a venitului, aplicat în perioada tarifară t , datorat diferenței între valorile prognozate și cele realizate ale obligațiilor de plată rezultate ca urmare a schimburilor transfrontaliere de energie electrică (CTE) în perioada tarifară $t-1$;

(2) Autoritatea competentă aplică un factor de corecție a venitului (KV_p) în perioada de reglementare p , asociat cu nerealizarea planului de investiții (I_{p-1}) prognozat și aprobat de autoritatea competentă în perioada de reglementare $p-1$:

$$KV_p = \pm \Delta V_p(I_{p-1})$$

$\Delta V_p(I_{p-1})$ reprezintă corecția de venit ce se aplică în perioada de reglementare p , datorată diferenței între investițiile prevăzute în planului de investiții aprobat și cel realizat în perioada de reglementare $p-1$.

(3) Aplicarea factorilor de corecție a venitului include și RTS – rata medie a dobânzii la depozite pe piața interbancară pe o perioadă de 12 luni.

(4) Modificarea valorilor anuale ale veniturilor reglementate datorită aplicării factorilor de corecție nu implică recalcularea factorului $X_{final,liniar}$.

Art. 19. Pentru calculul factorului de corecție ($\Delta V_t(Q_{t-1})$) a venitului și a tarifului aplicat în oricare perioadă tarifară t , se utilizează:

a) datele realizate pe primele 8 luni din anul anterior celui pentru care se efectuează calculul venitului [ianuarie, anul $t-1$ – august, anul $t-1$]; și

b) datele estimate pentru 4 luni din anul anterior $t-1$ [septembrie, anul $t-1$ – decembrie, anul $t-1$] considerând coeficientul de creștere a cantității de energie electrică realizată conform alin. a) față de cantitatea de energie electrică realizată în primele 8 luni ale anului $t-2$.

Art. 20. (1) Realizarea unor investiții suplimentare față de planul de investiții aprobat de autoritatea competentă pentru perioada de reglementare $p-1$, sau nerealizarea acestuia, trebuie justificată de operatorul de transport și de sistem.

(2) Autoritatea competentă decide considerarea sau neconsiderarea factorului corespunzător de corecție a venitului în perioada de reglementare p .

(3) Realizarea planului de investiții aprobat pentru perioada de reglementare $p-1$, cu costuri mai mici decât cele aprobate, reprezintă câștiguri de eficiență. Diferența dintre costurile aprobate și cele efectiv realizate rămân la operatorul de transport și de sistem, conform Art. 76. alin. (2).

(4) Diferențele de costuri rezultate ca urmare a utilizării în programul de investiții a unor active uzate („second-hand”) sau a unor active care nu corespund cu specificațiile tehnice minimale impuse de standarde, nu pot fi păstrate de OTS.

Calculul tarifelor de transport

Art. 21. (1) La calculul tarifelor de transport, orice cost asociat activității de transport va fi remunerat o singură dată.

(2) În cazul în care se constată că un cost a fost remunerat de două ori, acesta va fi recuperat prin scădere din venitul reglementat în primul an al următoarei perioade de reglementare.

Art. 22. Tarifele de transport sunt aprobate anual de autoritatea competentă pentru operatorul de transport și de sistem și intră în vigoare la începutul fiecărui an fiscal.

Art. 23. Pe baza analizei efectuate, în perioada 15 noiembrie – 30 noiembrie a fiecărui an, au loc consultări la autoritatea competentă cu operatorul de transport și de sistem, în scopul stabilirii tarifului reglementat pentru următoarea perioadă tarifară.

- Art. 24.** Stabilirea noilor tarife la o dată ulterioară începutului fiecărui an al perioadei de reglementare este posibilă, numai în cazuri excepționale, în următoarele condiții:
- operatorul de transport și de sistem dovedește cu documente justificative existența unei situații excepționale;
  - perioada maximă de întârziere admisă pentru transmiterea datelor este de 90 de zile față de începutul fiecărei perioade tarifare;
  - după verificarea respectării condițiilor a) și b) autoritatea competentă poate considera un factor care corectează diferențele de venit înregistrate pentru perioada de întârziere;
  - factorul de corecție este înglobat în tarifele aprobate pe o perioadă definită de autoritatea competentă.
- Art. 25.** Procesul de stabilire a tarifelor, pentru perioadele tarifare t ale unei perioade de reglementare p , cuprinde următoarele faze:
- Faza I – Stabilirea venitului de referință în conformitate cu **Error! Reference source not found.** pentru perioadele tarifare t , egal cu venitul realizat în ultimul an al perioadei de reglementare anterioare $p-1$, ținând seama de:
    - tariful de transport reglementat;
    - cantitatea de energie electrică transportată, prognozată.
  - Faza II – Stabilirea venitului țintă inițial pentru perioadele tarifare t în conformitate cu Art. 28 ținând seama de:
    - prognoza costurilor justificate determinată în conformitate cu Art. 29, Art. 30 și Art. 32;
    - prognoza bazei reglementate a activelor, determinată în conformitate cu Art. 44;
    - prognoza ratei reglementate a rentabilității, determinată în conformitate cu Art. 56, aceeași pentru toate perioadele tarifare t ;
    - rentabilitatea bazei reglementate a activelor determinată în conformitate cu Art. 55;
    - factorul de eficiență ($X_{inițial,eficiență}$) stabilit în conformitate cu Art. 28.
  - Faza III – Profilarea veniturilor, determinarea factorului de liniarizare ($X_{final,liniar}$) și a veniturilor liniarizate în conformitate cu Art. 64 și Art. 65.
  - Faza IV – Determinarea venitului reglementat în conformitate cu Art. 66.
  - Faza V – Stabilirea tarifului mediu de transport în conformitate cu **Error! Reference source not found.**, alocarea pe noduri ale RET a costurilor serviciului de transport în conformitate cu prevederile capitolului 13 și stabilirea tarifelor nodale de transport în conformitate cu 14.

6. VENITUL DE REFERINȚĂ

- Art. 26.** Venitul de referință ($V_{referință}$) reprezintă valoarea venitului realizat în ultima perioadă tarifară a perioadei de reglementare $p-1$. Acesta este utilizat

pentru orice perioadă tarifară t din cadrul perioadei de reglementare p .
Venitul de referință se calculează în conformitate cu formula:

$$V_{\text{referință}} = TT \times Q / K_{RET} \quad (\text{mii lei}) \quad (1)$$

unde:

TT reprezintă tariful mediu de transport, reglementat pentru ultima perioadă tarifară din cadrul perioadei de reglementare $p-1$ (ultimul tarif în vigoare);

Q – cantitatea de energie electrică transportată prognozată în ultima perioadă tarifară din cadrul perioadei de reglementare $p-1$;

K_{RET} – coeficientul de utilizare a rețelei electrice de transport, având următoarea formulă:

$$K_{RET} = \frac{Q}{Q_{\text{livrat}} - CPT}$$

unde:

Q_{livrat} reprezintă cantitatea de energie electrică activă livrată în rețelele electrice de transport și distribuție, exclusiv cea livrată de producătorii cu puteri mai mici de 10 MW, prognozată în ultima perioadă tarifară din cadrul perioadei de reglementare $p-1$;

CPT – consumul propriu tehnologic de energie electrică activă în rețeaua electrică de transport, prognozat în ultima perioadă tarifară din cadrul perioadei de reglementare $p-1$.

7. VENITUL ȚINTĂ INIȚIAL ȘI FACTORUL DE EFICIENȚĂ

$X_{\text{inițial,eficiență}}$

Art. 27. Venitul țintă inițial al activității de transport aferent perioadelor tarifare t include rentabilitatea bazei reglementate a activelor și următoarele costuri justificate ale operatorului de transport și de sistem recunoscute de autoritatea competentă:

- costurile de operare și mentenanță, controlabile și necontrolabile;
- costurile cu amortizarea activelor existente și a investițiilor care se pun în funcțiune în perioada tarifară t în conformitate cu Art. 35 alin.(2);
- costurile de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic;
- costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare;
- costurile datorate schimburilor transfrontaliere de energie electrică.

Art. 28. Venitul țintă inițial ($V_{\text{țintă,inițial}}$) pentru orice perioadă tarifară t a perioadei de reglementare p , se calculează cu formula:

$$V_{\text{țintă,inițial},t} = CC_{\text{referință}} \times (1 - X_{\text{inițial,eficiență}})^t + CNC_t + AM_t + CPT_t + CON_t + CTE_t + RC_t$$

(mii lei) (2)

unde:

$V_{\text{finală, inițial}, t}$ reprezintă valoarea neactualizată, în termeni reali, a venitului necesar pentru o perioadă tarifară t ;

$CC_{\text{referință}}$ – costurile controlabile de operare și mentenanță ale RET, recunoscute de autoritatea competentă, pentru ultima perioada tarifară din cadrul perioadei de reglementare $p-1$;

CNC_t – costurile necontrolabile de operare și mentenanță, recunoscute de autoritatea competentă, pentru perioada tarifară t ;

AM_t – amortizarea anuală aferentă activelor ce compun baza reglementată a activelor (BAR), pentru perioada tarifară anterioară $t-1$, la care se adaugă/scade amortizarea aferentă activelor puse în/scoase din funcțiune în perioada tarifară t , calculate în conformitate cu prevederile Art. 35. alin.(2);

CPT_t – costurile estimate, de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic pentru perioada tarifară t ;

CON_t – costurile estimate, necesare eliminării congestiilor pentru perioada tarifară t ;

CTE_t – costurile estimate datorate schimburilor transfrontaliere de energie electrică în perioada tarifară t ;

RC_t – rentabilitatea bazei reglementate a activelor, în termeni reali, aplicabilă perioadei tarifare t , calculată înainte de impozitare (definită la capitolul 9);

$X_{\text{inițial, eficiență}}$ – factor de eficiență ce se aplică costurilor controlabile, stabilit de autoritatea competentă pe baza unei comparații internaționale cu companii de transport comparabile. Factorul $X_{\text{inițial, eficiență}}$ are o valoare unică pentru toate perioadele tarifare t .

Costurile de operare și mentenanță

Art. 29. Costurile de operare și mentenanță, reprezintă costuri fixe, diferențiate în costuri controlabile (CC) și costuri necontrolabile (CNC) astfel:

Art. 30. Costurile de operare și mentenanță controlabile cuprind:

- a) costuri cu materii prime și materiale consumabile;
- b) alte costuri cu materiale;
- c) costuri cu apa, energia electrică și alte utilități;
- d) costuri cu lucrări de întreținere și reparații;
- e) costuri cu locații de gestiune și chirii;
- f) costuri cu prime de asigurare;
- g) costuri cu studii și cercetări;
- h) costuri cu alte servicii executate cu terți (inclusiv cursuri pentru perfecționarea personalului, colaboratori, comisioane și onorarii, protocol, reclamă și publicitate, deplasări, detașări și transferări, cheltuieli poștale și taxe de telecomunicații);
- i) costuri cu salariile personalului și alte cheltuieli legate de personal (salarii, diurne, prime, tichete de masă);
- j) costuri cu despăgubiri, stabilite prin acordul părților.

Art. 31. (1) În ultimul an al primei perioade de reglementare, autoritatea competentă analizează nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile atins la sfârșitul ultimului an al primei perioade.

(2) Costul de operare și mentenanță controlabil luat în calcul ca punct de pornire la începutul celei de a doua perioade va fi costul de operare și mentenanță realizat în ultimul an al primei perioade la care se adaugă jumătate din diferența dintre:

a) costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru ultimul an al primei perioadei și

b) costurile de operare și mentenanță controlabile efectiv realizate de operatorul de transport și de sistem, în ultimul an al primei perioade, dar nu mai mare decât valoarea aprobată anterior de autoritatea competentă.

(3) Prevederile alineatului 2) nu se aplică în cazul în care costurile de operare și mentenanță controlabile realizate în ultimul an al primei perioade de reglementare sunt mai mari decât costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă. În acest caz, ca punct de pornire la începutul celei de a doua perioade, se vor considera costurile de operare și mentenanță controlabile stabilite anterior de autoritatea competentă pentru ultimul an al primei perioade.

Art. 32. Următoarele costuri de operare și mentenanță sunt considerate necontrolabile:

a) costuri rezultate din plata impozitelor, redevențelor, taxelor și vărsămintelor asimilate, stabilite conform reglementărilor legale în vigoare sau de către autoritățile locale;

b) costuri reglementate privind cheltuieli speciale;

c) contribuții la fondul de sănătate, la fonduri speciale, altele de aceeași natură aferente fondului de salarii, exclusiv sistemele / fondurile alternative de pensii sau sănătate;

d) costuri de transformare/conexiune;

e) costuri extraordinare determinate de forța majoră;

f) costuri cu salarii compensatorii, conform cu legislația în vigoare;

g) costurile cu despăgubirile stabilite prin hotărâre judecătorească, în cazul în care părțile nu se înțeleg.

Art. 33. Următoarele costuri nu se includ în determinarea venitului țintă inițial:

a) costurile aferente taxei de dezvoltare sau altor contribuții gratuite;

b) costurile specifice aferente racordării noilor clienți ai serviciului de transport;

c) costurile cu amenzi și penalități.

Costurile cu amortizarea

Art. 34. Toate activele immobilizate se amortizează, cu excepția immobilizărilor corporale nepuse în funcțiune.

Art. 35. (1) Costurile cu amortizarea anuală a investițiilor noi și care sunt utilizate pentru ajustarea valorii BAR conform prevederilor Art. 44, se calculează folosind metoda liniară, cu aplicarea duratelor de amortizare prevăzute de HG nr. 964/1998 sau cum va fi aceasta ulterior modificată.

(2) Pentru activele ce se pun/scof în/din funcțiune în anii perioadei de reglementare, se va lua în considerare 50% din amortizarea anuală aferentă acestora, indiferent de luna în care sunt puse în funcțiune.

(3) Costurile cu amortizarea anuală a investițiilor cuprinse în venitul țintă inițial conform Art. 28 trebuie să fie identice cu costurile cu amortizarea considerate la ajustarea bazei reglementate a activelor conform Art. 44 și vor fi stabilite considerând o metodă liniară de amortizare pe o durată de viață de 25 de ani pentru activele existente la începutul primei perioade de reglementare.

Art. 36. (1) În cazul reevaluărilor activelor realizate în conformitate cu legislația în vigoare, creșterea valorii tuturor activelor recunoscute de autoritatea competentă nu va depăși creșterea indicelui prețurilor de consum pe perioada de reglementare corespunzătoare.

Reevaluarea activelor implică considerarea valorilor activelor în termeni reali, în calculul costului mediu ponderat al capitalului.

(2) Creșterea admisă a valorii activelor menționată la alin.(1) se va reflecta corespunzător în creșterea acceptată de autoritatea competentă a costului cu amortizarea.

(3) Reevaluarea activelor și amortizările corespunzătoare se iau în considerare la calculul tarifelor de transport numai la trecerea de la o perioadă de reglementare la alta.

(4) Pentru a reduce impactul major asupra creșterii tarifelor la consumatorii finali, autoritatea competentă poate limita valoarea activelor reglementate și a costurilor aferente amortizării astfel încât să nu fie depășite creșterile tarifelor prevăzute la Art. 103 alin. b).

Art. 37. Amortizarea aferentă activelor primite cu titlu gratuit, achiziționate din fondul de dezvoltare a sistemului energetic sau alte fonduri nerambursabile, inclusiv cele obținute din aplicarea tarifelor de racordare a noilor consumatori și producători, nu se includ în costurile justificate ce stau la baza stabilirii veniturilor reglementate.

Art. 38. Cheltuielile speciale determinate de cauze extraordinare sau evenimente aleatoare (care nu se realizează repetitiv) pot fi amânate și amortizate pe perioada pe care această cheltuială își produce efectele.

Costurile de achiziție a energiei electrice aferente consumului propriu tehnologic

Art. 39. (1) Pentru fiecare perioadă de reglementare, cantitatea de energie electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic și prețul de achiziție a energiei electrice de la producători se estimează de operatorul de transport și de sistem și se aprobă de autoritatea competentă.

(2) Cantitățile convenite pentru acoperirea CPT, sunt folosite și la determinarea corecțiilor anuale ale veniturilor datorate modificării cantităților de energie electrică transportată.

(3) Începând cu cea de a doua perioadă de reglementare câștigurile rezultate dintr-o mai eficientă gestionare a acestor consumuri sunt lăsate la dispoziția operatorului de transport și de sistem.

- (4) Factorul de corecție anual al veniturilor reglementate ține seama de:
- a) diferențele de cantități de CPT prognozate față de cele realizate datorită modificării cantităților de energie electrică transportată;
  - b) diferențele dintre prețul mediu de achiziție a CPT estimat și cel realizat.

Costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare

Art. 40. (1) Costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare (*CON*) și numărul de ore pe care se manifestă congestiile pe diferite secțiuni de rețea în prima perioadă de reglementare, se estimează de operatorul de transport și de sistem pe baza utilizării modelului de simulare POWRSYM ca diferență a costurilor totale de producere a energiei electrice rezultate din rularea POWRSYM între următoarele două scenarii:

- a) fără luarea în considerare a congestiilor de rețea;
- b) cu considerarea congestiilor de rețea identificate în cadrul unei perioade tarifare.

(2) Capacitatea de transport corespunzătoare secțiunilor de rețea ale SEN, se determină de operatorul de transport și de sistem pentru regimurile caracteristice de funcționare aferente fiecărei perioade tarifare în conformitate cu studiile de planificare operațională a SEN, elaborate de OTS și aprobate de autoritatea competentă.

(3) Pentru a doua perioadă de reglementare și următoarele, costurile necesare eliminării congestiilor prin redispecerizare, pentru perioada tarifară t , se estimează în conformitate cu rezultatele înregistrate pe piața de echilibrare în perioada tarifară anterioară.

Costurile datorate schimburilor transfrontaliere de energie electrică

Art. 41. Costurile operatorului de transport și de sistem datorate schimburilor transfrontaliere de energie electrică pentru perioada tarifară t , se propun de operatorul de transport și de sistem în conformitate cu procedura operațională de implementare a mecanismului privind schimburile transfrontaliere de energie electrică în sud-estul Europei, și se aprobă de autoritatea competentă.

8. BAZA REGLEMENTATĂ A ACTIVELORE

Art. 42. (1) Baza reglementată a activelor (BAR) include valoarea netă a activelor corporale și necorporale corespunzătoare patrimoniului privat al companiei

(incluzând și investițiile efectuate activelor aparținând patrimoniului public al statului), rezultate în urma investițiilor eficiente, inclusiv o valoare permisă pentru necesarul de fond de rulment pentru acoperirea obligațiilor financiare pe termen scurt ale operatorului de transport și de sistem.

(2) Activele incluse în BAR trebuie să fie cele utilizate de operatorul de transport și de sistem în prestarea serviciului de transport. Dacă aceste active sunt utilizate și pentru alte activități, valoarea inclusă în BAR va fi ajustată cu gradul de utilizare al activelor pentru serviciul de transport.

(3) Autoritatea competentă controlează volumul activelor incluse în BAR astfel încât să nu existe costuri determinate de decizii incorecte sau de o structură a activelor care nu mai corespunde condițiilor economice, dar și să se asigure viabilitatea financiară a operatorului de transport și de sistem.

(4) Baza reglementată a activelor BAR nu include investițiile finanțate din:

- (a) contribuții financiare (taxa de dezvoltare, tariful de racordare, etc;
- (b) contribuții primite de la terți;
- (c) contribuții financiare plătite de Guvern.

Art. 43. Pentru calculul bazei reglementate inițiale (BAR_{t-1}) a activelor existente la sfârșitul anului 2004, autoritatea competentă consideră:

- a) valoarea activelor corporale și necorporale corespunzătoare patrimoniului privat al companiei de transport, din bilanțul contabil de la data de 31.12.2003, indexată cu creșterea indicelui prețurilor de consum aferent anului 2004;
- b) valoarea activelor puse în/ieșite (vândute, cedate) din funcțiune în anul 2004 și amortizarea anuală aferentă acestora;
- c) valoarea provizioanelor pentru deprecierea imobilizărilor aferente anului 2004.

Art. 44. Baza reglementată a activelor (BAR_t) se stabilește cu formula (3) pentru toate perioadele tarifare t :

$$BAR_t = BAR_{t-1} + IA_t / 2 - EA_t / 2 - AM_t - PDI_t + \Delta NFRR_t$$

(mii lei) (3)

unde:

BAR_t reprezintă baza reglementată a activelor pentru perioada tarifară t (mii lei);

BAR_{t-1} – baza reglementată inițială a activelor pentru perioada tarifară $t-1$ (mii lei);

AM_t – suma dintre amortizarea anuală aferentă activelor ce compun BAR, aferentă perioadei tarifare $t-1$, la care se adaugă și cea aferentă activelor puse/scoase în/din funcțiune în perioada tarifară t , în conformitate cu prevederile Art. 35. alin.(2) (mii lei);

EA_t – ieșirile de active sau valoarea activelor vândute, cedate în cursul perioadei tarifare t (mii lei);

IA_t – intrările de active recunoscute de autoritatea competentă în cursul perioadei tarifare t , inclusiv cele pentru obiectivele aflate în faza de construcție, dar pentru care s-a făcut o recepție parțială (mii lei);

PDI_t – provizioanele pentru deprecierea imobilizărilor în cursul perioadei tarifare t (mii lei);

$\Delta NFRR$ – modificarea necesarului de fond de rulment reglementat pentru anul t care nu va depăși 1/10 din veniturile țintă inițiale ale activității de transport minus rentabilitatea BAR și se calculează utilizând formula:

$$\Delta NFRR_t = \frac{1}{10} \times (V_{\text{țintă, inițial}, t} - RC_t) - NFRR_{t-1} \quad (\text{mii lei})$$

unde:

$NFRR_{t-1}$ reprezintă valoarea fondului de rulment stabilită pentru anul $t-1$;

$V_{\text{țintă, inițial}, t}$ – valoarea venitului țintă inițial în anul t ;

RC_t – rentabilitatea BAR în anul t .

Pentru anul 2005 în calculul valorii $\Delta NFRR_{2005}$, valoarea $NFRR_{2004}$ nu se ia în considerare

Art. 45. La trecerea de la o perioadă de reglementare la alta se ia în considerare valoarea BAR_k la data de 31 decembrie a ultimei perioade tarifare a perioadei de reglementare precedente. Aceasta se stabilește cu formula (4) pentru prima perioadă de reglementare de 3 ani ($k=3$) și include:

a) valoarea BAR_t la data de 1 ianuarie a primei perioade tarifare a perioadei de reglementare precedente, considerând coeficienții de creștere a indicelui prețurilor de consum aferenți acestei perioade;

b) valorile în termeni reali ale intrărilor, ieșirilor de active efectiv realizate în perioadele tarifare ale perioadei de reglementare precedente și ale amortizărilor corespunzătoare, considerând coeficienții de creștere a indicelui prețurilor de consum aferenți anilor respectivi.

$$BAR_k = (BAR_t \times \prod_{i=1}^k (1 + Ipc_i) + (IA_{k-2} - EA_{k-2} - AM_{k-2}) \times \prod_{i=k-1}^k (1 + Ipc_i) + (IA_{k-1} - EA_{k-1} - AM_{k-1}) \times (1 + Ipc_k) + (IA_k - EA_k) - AM_k - PDI_k + \Delta NFRR_k$$

(mii lei) (4)

Investiții

Art. 46. Operatorul de transport și de sistem are obligația de a înainta autorității competente spre aprobare la data de 1 aprilie a ultimei perioade tarifare a unei perioade de reglementare, programul de investiții pentru fiecare an al perioadei de reglementare următoare.

Art. 47. Programul de investiții va fi defalcat de operatorul de transport și de sistem pe cele 3 categorii precizate la Art. 52.

- Art. 48.** Autoritatea competentă are dreptul de a analiza în orice moment orice investiție anterior aprobată, din punct de vedere al oportunității și eficienței acesteia.
- Art. 49.** (1) Investițiile realizate suplimentar, datorită unor condiții excepționale, față de programul aprobat în cadrul unei anumite perioade de reglementare vor putea fi introduse în cadrul BAR, la începutul perioadei de reglementare următoare, numai cu aprobarea autorității competente. Suplimentar, după aprobarea acestora, se determină corecția de venit pentru următoarea perioadă de reglementare în conformitate cu Art. 75.
- (2) Dacă cheltuielile de investiții au fost mai mici decât cele prognozate și aprobate pentru perioada de reglementare $p-1$, BAR va fi ajustat prin reducere în perioadă de reglementare p .
- Art. 50.** (1) Autoritatea competentă verifică dacă nerealizarea investițiilor este un rezultat al supradimensionării proiectelor de investiții sau al renunțării deliberate la realizarea unora dintre acestea.
- (2) În cazul renunțării deliberate, autoritatea competentă reduce veniturile reglementate aferente anului imediat următor constatării (primul an al viitoarei perioade de reglementare), cu valoarea cheltuielilor de capital realizate într-un mod incorect/speculativ.
- Art. 51.** Întârzierile/devansările punerilor în funcțiune a instalațiilor programate în anii perioadei de reglementare se cuantifică și se transmit de către operatorul de transport și de sistem la autoritatea competentă în vederea diminuării/creșterii bazei reglementate a activelor aferente următorilor ani ai perioadei de reglementare.
- Art. 52.** Pentru aprobarea includerii de noi active imobilizate în baza reglementată a activelor în anii perioadei de reglementare, compania de transport ierarhizează activele imobilizate corporale și necorporale, ținând seama de următoarele criterii de prioritate:
- a) active imobilizate esențiale sunt acele active care se raportează unor soluții de mare risc ale sistemului de transport, inclusiv cele legate de siguranța în funcționare a rețelei de transport. Acestea includ în particular:
- interconexiunea sincronă și asincronă cu sistemele electroenergetice vecine;
  - înlocuirea echipamentelor existente distruse, deteriorate sau depășite moral pentru care nu există piese de schimb și pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare; înlocuirea echipamentelor pentru a se respecta condițiile de mediu;
  - re tehnologizarea și modernizarea liniilor/stațiilor existente care sunt supraîncărcate considerate locuri de muncă cu condiții deosebite din punct de vedere al protecției muncii, care au parametri tehnici necorespunzători în conformitate cu normele în vigoare (de

exemplu: întreruptoare care au puteri de scurtcircuit depășite datorită dezvoltării rețelei de transport);

- instalații pentru compensarea factorului de putere.
- b) activele immobilizate necesare sunt acele active necesare dezvoltării și modernizării rețelei de transport menite asigurării serviciului de transport, la indicatorii de performanță și calitate prevăzuți în legislația existentă. Acestea includ în particular:
  - înlocuirea echipamentelor existente amortizate, ai căror parametri tehnici nu mai corespund cu normativele în vigoare și care nu mai asigură respectarea parametrilor de performanță și calitate prevăzuți în legislație;
  - extinderea rețelei existente.
- c) activele immobilizate justificabile sunt acele active pentru care cheltuielile trebuie analizate în raport cu beneficiul pe care îl vor aduce consumatorilor. Acestea includ în particular:
  - modificarea liniilor prin creșterea nivelului de tensiune;
  - înlocuirea conductoarelor/ transformatoarelor pentru reducerea CPT;
  - dublarea circuitelor sau a transformatoarelor pentru îmbunătățirea siguranței în funcționare sau pentru reducerea CPT.

Art. 53. Dacă anumite active existente sunt utilizate de mai multe activități ale operatorului de transport și de sistem, atunci acesta va preciza distinct veniturile anuale rezultate din utilizarea acestor active precum și costurile anuale aferente altor activități în afara celei de transport.

Art. 54. (1) Costurile corespunzătoare achiziționării de noi active pentru activitatea de transport vor fi prezentate în mod detaliat.

(2) Operatorul de transport și de sistem prezintă veniturile anuale din chiriiile obținute pentru acele active menționate la alin. (1) care sunt utilizate și pentru desfășurarea de alte activități.

(3) Dacă investițiile respective nu pot fi probate ca investiții eficiente, autoritatea competentă poate să nu aprobe includerea acestor investiții în baza reglementată a activelor.

9. RENTABILITATEA BAZEI REGLEMENTATE A ACTIVELOR

Art. 55. Rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RC_t) pentru fiecare perioadă tarifară t a perioadei de reglementare, se obține prin aplicarea ratei reglementate a rentabilității la baza reglementată a activelor, corespunzătoare perioadei tarifare respective, conform formulei:

$$RC_t = RRR \times BAR_t \quad (\text{mii lei}) \quad (5)$$

unde :

RRR reprezintă rata reglementată a rentabilității;

BAR_t – baza reglementată a activelor pentru perioada tarifară t stabilită conform Art. 44.

Art. 56. Rata reglementată a rentabilității (RRR), în valori reale se obține pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform formulei:

$$RRR = CCP \times Kp / (1 - T) + CCI \times Ki \quad (\%) \quad (6)$$

unde:

CCP reprezintă costul capitalului propriu (%) în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de autoritatea competentă. Calculul costului capitalului propriu se efectuează conform formulei:

$$CCP = R_f + \beta_e \times (R_m - R_f) \quad (7)$$

unde:

R_f reprezintă rata rentabilității investițiilor considerate fără risc (de exemplu, dobânda la obligațiunile de stat /bonuri de trezorerie);

β_e – valoare a riscului unei investiții;

R_m – valoare așteptată a rentabilității unui portofoliu de acțiuni pe piața de capital;

$(R_m - R_f)$ – prima riscului de piață;

$\beta_e (R_m - R_f)$ - prima riscului de piață în valoare procentuală;

CCI – costul capitalului împrumutat în valori reale, calculat înainte de impozitare, recunoscut de autoritatea competentă (%);

Kp – ponderea capitalului propriu în total capital, estimată de autoritatea competentă la finele perioadei de tarifare;

Ki – ponderea capitalului împrumutat în total capital, estimată de autoritatea competentă la finele perioadei tarifare;

T – rata impozitului pe profit.

Art. 57. Structura capitalului se bazează pe pasivul bilanțului operatorului de transport și de sistem din perioada tarifară $t-1$. Operatorul de transport și de sistem are dreptul să propună și autoritatea competentă are dreptul să aprobe o structură de capital pentru perioada tarifară t , determinată în urma unui proces de prognoză și corelat cu programul de investiții pentru perioada tarifară t , astfel încât să rezulte o rentabilitate rezonabilă a bazei reglementate de active.

Art. 58. Costul capitalului împrumutat pe termen lung se bazează pe dobânda curentă la un împrumut eficient și bine gestionat de pe o piață de capital națională și/sau internațională relevantă.

Art. 59. În cazul în care costul real al capitalului împrumutat depășește nivelul dobânzii curente pe o piață internă sau externă de capital, autoritatea competentă va solicita informații suplimentare asupra motivelor apariției acestei diferențe. Dacă operatorul de transport și de sistem furnizează documente incomplete sau insuficiente, autoritatea competentă consideră

costul capitalului la nivelul minim de pe piețele de capital naționale sau internaționale relevante.

- Art. 60.** Autoritatea competentă poate decide calcularea costului capitalului împrumutat însumând rata investițiilor fără risc cu prima de risc specifică companiei (prima de risc a împrumuturilor sau întinderea creditelor).
- Art. 61.** (1) Structura capitalului împrumutat folosit în activitatea de transport se raportează la autoritatea competentă.
- (2) Autoritatea competentă își rezervă dreptul de a defini o structură standard a capitalului utilizat care va fi aplicată de operatorul de transport și de sistem.
- (3) În prima perioadă de reglementare, autoritatea competentă va permite utilizarea structurii de capital așa cum a fost raportată în bilanțul contabil din ultimul an înainte de prima perioadă de reglementare.
- Art. 62.** Valoarea RRR este corelată cu prevederile din planul de afaceri al C.N. Transelectrica S.A și avizat de autoritatea competentă.

10. PROFILAREA VENITURILOR - DETERMINAREA FACTORULUI DE LINIARIZARE $X_{final, liniar}$ ȘI A VENITURILOR LINIARIZATE

- Art. 63.** Între perioadele tarifare t ale unei perioade de reglementare p este posibil să apară diferențe mari între valorile venitului țintă inițial, datorită unor diferențe mari între planurile anuale de investiții. Aceste diferențe se diminuează utilizând o metodă de liniarizare a venitului prin considerarea unui singur factor ($X_{final, liniar}$) pe întreaga perioadă de reglementare, aplicabil venitului de referință.
- Art. 64.** Valoarea unică a factorului ($X_{final, liniar}$) se determină astfel încât valoarea actualizată a fluxului de venituri de referință ($V_{referință}$) pe întreaga perioadă de reglementare să fie egală cu valoarea actualizată a veniturilor țintă, inițiale ($V_{țintă, inițial, t}$) pe aceeași perioadă de reglementare (formula (8)).
Calculul valorii actualizate a fluxului de venituri liniarizate utilizează rata reglementată a rentabilității (RRR) ca factor de actualizare:

$$\sum_{t=1,2,3} \left[\frac{1}{(1 + RRR)^t} \times (1 - X_{final, liniar})^t \times V_{referință} \right] = \sum_{t=1,2,3} \left[\frac{1}{(1 + RRR)^t} \times V_{țintă, inițial, t} \right]$$

(mii lei) (8)

- Art. 65.** Factorul ($X_{final, liniar}$) determinat pe baza formulei (8), se utilizează la calculul veniturilor liniarizate, în termeni reali conform formulei:

$$V_{liniarizat, t} = V_{referință} \times (1 - X_{final, liniar})^t$$

(mii lei) (9)

11. VENITUL REGLEMENTAT

Art. 66. Venitul reglementat ($V_{\text{reglementat}}$) al operatorului de transport și de sistem pentru perioada de tarifare t a perioadei de reglementare p se calculează cu formula:

$$V_{\text{reglementat},t} = V_{\text{liniarizat},t} \times \prod_{k=1}^t (1 + Ipc_k)$$

(mii lei) (10)

unde:

$V_{\text{reglementat},t}$ reprezintă valoarea limită a prețului utilizării RET pentru o perioadă tarifară t , în termeni nominali;

$V_{\text{liniarizat},t}$ – valoarea venitului reglementat în termeni reali;

k – numărul de perioade tarifare t al perioadei de reglementare p .

Ipc_k – coeficientul de creștere a indicelui prețurilor de consum aferent perioadei tarifare t ;

Art. 67. Venitul reglementat pentru o anumită perioadă tarifară t , a perioadei de reglementare p se recalculază ținând seama de factorii de corecție menționați la Art. 18.

Art. 68. Corecția venitului aferent perioadei tarifare t , datorată modificării cantității de energie electrică transportată $\Delta V_t(Q_{t-1})$ în perioada tarifară $t-1$, se efectuează conform formulei (11).

a) Diferențele de cantități (ΔQ_{t-1}) sunt transformate în diferențe de venituri ($\Delta V_t(Q_{t-1})$) luând în calcul tarifele TT_{t-1} corespunzătoare perioadei tarifare $t-1$, în care aceste diferențe s-au realizat. Aceste diferențe sunt corectate cu rata (RTS) aferentă perioadei tarifare $t-1$, conform formulei:

$$\Delta V_t(Q_{t-1}) = (\Delta Q_{t-1} \times TT_{t-1} - \Delta CPT_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{mii lei}) (11)$$

unde:

$$\Delta Q_{t-1} = Q_{\text{realizat}, t-1} / K_{\text{RET realizat}, t-1} - Q_{\text{prognozat}, t-1} / K_{\text{RET prognozat}, t-1}$$

RTS reprezintă rata dobânzii titlurilor de stat cu scadență la un an, la prima emisiune a acestora din cadrul fiecărui an;

ΔCPT_{t-1} – modificarea costului cu achiziția energiei electrice pentru acoperirea CPT. Această modificare este determinată de modificarea cantității de energie electrică transportată conform Art. 39, CPT reprezentând o cotă din aceasta;

b) Diferențele de venituri obținute conform prevederilor anterioare se utilizează pentru modificarea venitului reglementat aferent anului t , astfel:

- $Q_{\text{prognozat}, t-1} < Q_{\text{realizat}, t-1}$ determină o ajustare în minus a venitului reglementat aferent perioadei tarifare t ;
- $Q_{\text{prognozat}, t-1} > Q_{\text{realizat}, t-1}$ determină o ajustare în plus a venitului reglementat aferent perioadei tarifare t .

Art. 69. Variația cantității anuale de energie electrică transportată cu $\pm 10\%$ față de cantitatea prognozată trebuie raportată la autoritatea competentă de către operatorul de transport și de sistem în termen de 30 de zile de la constatare. Autoritatea competentă va determina impactul justificat asupra venitului reglementat datorat modificării cantităților și va decide nivelul factorului de corecție în perioada de aplicare.

Art. 70. (1) Începând cu cea de a doua perioadă de reglementare, venitul suplimentar datorat creșterii cantității anuale de energie electrică transportată cu până la $+3\%$ față de cantitatea prognozată, rămâne la operatorul de transport și de sistem.

(2) Începând cu cea de a doua perioadă de reglementare, deficitul de venit datorat reducerii cantității anuale de energie electrică transportată cu până la -2% față de cantitatea prognozată, nu se recuperează.

Art. 71. Componenta corecției de venit ($\Delta V_t(CPT_{t-1})$) datorată erorilor de prognoză a costului CPT respectiv a prețului de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT din perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(CPT_{t-1}) = (\Delta CPT_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{mii lei}) \quad (12)$$

unde:

$\Delta CPT_{t-1} = (CPT_{\text{prognozat}, t-1} - CPT_{\text{realizat}, t-1})$ reprezintă diferența între costul prognozat și cel realizat al CPT în perioada tarifară $t-1$.

Art. 72. Componenta corecției de venit ($\Delta V_t(\text{CON}_{t-1})$) datorată erorilor de prognoză a costului necesar eliminării congestiilor din perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(\text{CON}_{t-1}) = (\Delta \text{CON}_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{mii lei}) \quad (13)$$

unde:

$\Delta \text{CON}_{t-1} = (\text{CON}_{\text{prognozat}, t-1} - \text{CON}_{\text{realizat}, t-1})$ reprezintă diferența între costul prognozat și cel realizat al congestiilor, corespunzător înregistrărilor pe piața de echilibrare în perioada tarifară $t-1$.

Acest factor de corecție se aplică numai pentru congestiile de rețea apărute ca o consecință a funcționării pieței de energie electrică. Congestiile de rețea apărute pe perioada de realizare a rețehnologizării elementelor rețelei electrice de transport, nu se iau în considerare ca factor de corecție a venitului, acestea fiind incluse în costurile de capital, în conformitate cu programul de investiții aprobat de ANRE.

Art. 73. Componenta corecției de venit ($\Delta V_t(CTE_{t-1})$) datorată erorilor de prognoză a costului datorat schimburilor transfrontaliere de energie electrică în perioada tarifară $t-1$, se aplică în perioada tarifară t și se calculează cu formula:

$$\Delta V_t(CTE_{t-1}) = (\Delta CTE_{t-1}) \times (1 + RTS_{t-1}) \quad (\text{mii lei}) \quad (14)$$

unde:

$\Delta CTE_{t-1} = (CTE_{\text{prognozat},t-1} - CTE_{\text{realizat},t-1})$ reprezintă diferența între costul prognostat și cel realizat datorat schimburilor transfrontaliere de energie electrică în perioada tarifară $t-1$.

Art. 74. Corecția venitului datorată modificării cantității de energie electrică transportată, a costului aferent consumului propriu tehnologic, a costului necesar eliminării congestiilor și a costului datorat schimburilor transfrontaliere de energie electrică se aplică anual venitului reglementat determinat conform formulei de la Art. 66.

Art. 75. Diferența de venituri ($\Delta V_p(I_{p-1})$) rezultate din nerealizarea în perioada de reglementare $p-1$ a investițiilor aprobate de autoritatea competentă, este scăzută din veniturile reglementate ale perioadei de reglementare următoare p .

Valoarea corecției de venit ($\Delta V_p(I_{p-1})$) se calculează conform formulei:

$$\Delta V_p(I_{p-1}) = \sum_{t=1}^k RRR_{p-1} \times (BAR_{\text{realiz},p-1,t} - BAR_{\text{prognoz},p-1,t}) \times \prod_{t=1}^k (1 + RTS_{p-1,t}) + \sum_{t=1}^k (AM_{\text{realiz},p-1,t} - AM_{\text{prognoz},p-1,t}) \times \prod_{t=1}^k (1 + RTS_{p-1,t})$$

(mii lei) (15)

unde:

k reprezintă numărul de ani ai perioadei de reglementare $p-1$;

RRR_{p-1} – rata reglementată a rentabilității;

$BAR_{\text{realiz},p-1,t} - BAR_{\text{prognoz},p-1,t}$ - diferența valorică dintre baza reglementată a activelor prognostată, ce conține investițiile prognostate a fi realizate în anul t și baza reglementată a activelor realizată ce conține investițiile realizate în anul t al perioadei de reglementare $p-1$;

$AM_{\text{prog},p-1,t} - AM_{\text{realiz},p-1,t}$ - diferența dintre valoarea reglementată a amortizării prognostate pentru anul t și valoarea reglementată a amortizării realizate în anul t , al perioadei de reglementare $p-1$;

Art. 76. (1) În prima perioadă de reglementare, câștigurile datorate realizării programului de investiții cu costuri mai reduse, rămân integral la dispoziția operatorului de transport și de sistem.

(2) Începând cu a doua perioadă de reglementare, câștigurile de eficiență datorate realizării programului de investiții cu costuri mai reduse, se alocă consumatorilor 50% (mecanism de împărțire a câștigurilor).

Art. 77. (1) Autoritatea competentă poate invalida tarifele reglementate, numai dacă constată că:

a) determinarea venitului reglementat s-a efectuat pe baza unor informații false sau eronate furnizate de operatorul de transport și de sistem;

b) există o eroare în determinarea venitului reglementat, cu anunțarea prealabilă a părților implicate;

c) există o schimbare substanțială în privința structurii proprietății activelor operatorului de transport și de sistem care, în opinia autorității competente, poate conduce la o schimbare semnificativă a necesarului de venituri ale operatorului de transport și de sistem.

(2) În cazul invalidării, autoritatea competentă va calcula un nou venit reglementat ce va fi aplicat pe perioada de reglementare rămasă.

12. CALCULUL TARIFULUI MEDIU DE TRANSPORT

Art. 78. Tariful mediu de transport al energiei electrice se calculează cu formula:

$$TT_t = (V_{reglementat,t} + KV_t + KV_p) / (Q_t / K_{RET,t}) \quad (\text{mii lei}) \quad (16)$$

unde:

TT_t reprezintă tariful mediu de transport în perioada tarifară t ;

$V_{reglementat,t}$ – venitul reglementat în perioada tarifară t ;

KV_t – suma factorilor de corecție aferenți perioadei tarifare $t-1$, care se aplică venitului reglementat din perioada tarifară t ;

KV_p – factorul de corecție aferent perioadei de reglementare $p-1$, care se aplică venitului reglementat în prima perioada tarifară t , din perioada de reglementare p ;

Q_t – cantitatea prognozată de energie electrică transportată pentru perioada tarifară t ;

$K_{RET,t}$ – coeficientul de utilizare a rețelei electrice de transport, prognozat pentru perioada tarifară t .

13. ALOCAREA COSTULUI SERVICIULUI DE TRANSPORT

Art. 79. (1) Tarifele de transport sunt diferite pe noduri (zone) funcție de impactul pe care îl are introducerea sau extragerea energiei electrice în/din nodurile rețelei electrice de transport. Acest impact se exprimă prin costul marginal nodal al transportului.

(2) În oricare nod al RET, costul marginal pe termen scurt reprezintă suma între costul marginal datorat consumului propriu tehnologic CM_{CPT} și costul marginal datorat congestiilor din rețeaua electrică de transport CM_{CON} .

(3) Suma costurilor marginale de la alin. (2) nu recuperează integral costul total al transportului. Acest cost se obține prin considerarea unei componente de cost mediu calculată ca diferență între venitul reglementat, stabilit conform Art. 66 și Art. 74 și venitul asigurat prin costurile marginale CM_{CPT} și CM_{CON} . Costul mediu se alocă uniform pe nodurile RET.

Art. 80. Costurile marginale și cantitățile de energie electrică introduse sau extrase în/din rețeaua electrică de transport în decursul unui an calendaristic se determină, pe baza unui număr de 24 – 48 de regimuri caracteristice de funcționare a SEN.

Art. 81. (1) Regimurile caracteristice și perioadele de timp corespunzătoare se determină pe baza unei proceduri operaționale elaborată de CN Transelectrica SA și aprobată de autoritatea competentă, ținând seama de:

- perioadele de retragere din exploatare a elementelor principale ale RET;
- energia electrică anuală produsă în fiecare centrală electrică în conformitate cu cantitățile prevăzute în contractele de portofoliu;
- perioadele de reparație planificată ale centralei nucleare;
- perioadele de funcționare ale centralelor de termoficare;
- funcționarea CHE pe sezoane cu hidraulicitate diferită;
- palierele caracteristice ale curbei de sarcină (vârf de sarcină și gol de sarcină) în zilele lucrătoare și de sărbătoare;
- factorii de putere înregistrați în anul anterior anului de referință, în stațiile electrice de 110 kV din rețeaua electrică de distribuție;
- consumul de energie și de putere electrică activă și reactivă pe stațiile de 110 kV din rețeaua electrică de distribuție;
- importul și exportul de energie electrică prognozat.

(2) Începând cu a doua perioadă de reglementare autoritatea competentă modifică criteriile de determinare a regimurilor caracteristice în urma unui proces de consultare transparent.

Art. 82. (1) În fiecare regim caracteristic se identifică:

- a) Noduri producătoare (G) sunt nodurile RET în care se introduce energie electrică (soldul producție-consum este pozitiv);
- b) Noduri consumatoare (L) sunt nodurile RET din care se extrage energie electrică (soldul producție-consum este negativ).

(2) Caracterul de nod producător sau consumator se poate schimba de la un regim caracteristic la altul, oricare din nodurile RET putând fi atât producător cât și consumator.

(3) Nodurile rețelei electrice de transport se grupează pe zone de rețea, astfel:

- a) zonele de introducere a energiei electrice în RET reprezintă grupări de noduri producătoare;
- b) zonele de extragere a energiei electrice din RET reprezintă grupări de noduri consumatoare.

(4) Criteriile de grupare a nodurilor pe zone de introducere/ extragere a energiei electrice în/din RET sunt:

- a) nivelul costurilor marginale datorate consumului propriu tehnologic de energie electrică este într-o marjă de variație de $\pm 20\%$ față de costul marginal mediu zonal aferent CPT, pentru minim 70 % din numărul de noduri din zona tarifară;
- b) secțiunile caracteristice de rețea includ integral una sau mai multe zone de rețea.

(5) Criteriul de grupare a nodurilor pe zone de extragere a energiei electrice din RET ține seama și de delimitările administrative ale succursalelor de distribuție.

Art. 83. (1) Costul marginal orar (CM_{CPTi}^r)/(CM_{CPTj}^r) al consumului propriu tehnologic din nodul producător (i) / nodul consumator (j), în regimul caracteristic (r) se determină, ca produs între variația consumului propriu tehnologic de energie electrică în raport cu energia electrică introdusă în nodul (i) / extrasă din nodul (j) și costul marginal al achiziției energiei electrice de la producători.

(2) Costul marginal nodal aferent consumului propriu tehnologic se determină prin utilizarea unui software adecvat, avizat de autoritatea competentă.

Art. 84. (1) Costul marginal orar (CM_{CONi}^r)/(CM_{CONj}^r) al eliminării congestiilor din nodul producător (i) / nodul consumator (j), în regimul caracteristic (r) se determină, ca raport între variația incrementală a costului producției și variația incrementală a energiei electrice introduse în nodul (i)/extrase din nodul (j).

(2) Costul marginal nodal aferent eliminării congestiilor se determină prin utilizarea unui software adecvat, avizat de autoritatea competentă.

(3) În cadrul fiecărei zone delimitate de secțiunea de rețea restricționată (s), costul marginal la variația incrementală a energiei electrice introduse în nodul (i) se consideră egal în valoare absolută, dar de semn schimbat cu costul marginal la variația incrementală a energiei electrice extrase din nodul (j).

14. CALCULUL TARIFELOR NODALE (ZONALE) DE TRANSPORT

Art. 85. Pe baza costurilor marginale nodale (CM_{CPTi}^r)/(CM_{CPTj}^r) aferente consumului propriu tehnologic din RET, corespunzătoare fiecărui regim caracteristic (r), se determină costurile marginale medii anuale (CM_{CPTi}), (CM_{CPTj}) pentru nodurile (zonele) producătoare (i) și pentru nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei de transport conform formulelor:

$$CM_{CPTi} = \frac{\sum_r CM_{CPTi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (17)$$

$$CM_{CPTj} = \frac{\sum_r CM_{CPTj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (18)$$

unde:

CM_{CPTi} și CM_{CPTj} reprezintă costul marginal mediu anual al CPT din nodul producător (i), respectiv din nodul consumator (j);

E_{Gi}^r – energia electrică introdusă în nodul producător (i) în regimul caracteristic (r);

E_{Lj}^r – energia electrică extrasă din nodul consumator (j) în regimul caracteristic (r);

y_i – coeficient de reducere a energiei introduse în nodul producător (i) cu energia electrică achiziționată pentru acoperirea consumului propriu tehnologic din rețeaua de transport.

Art. 86. (1) Pe baza costurilor marginale nodale (CM_{CONi}^r)/(CM_{CONj}^r) aferente eliminării, pe secțiunea de rețea (s), care delimitează zonele (l) și (m), a congestiilor corespunzătoare fiecărui regim caracteristic (r), se determină costurile marginale medii anuale ($CM_{CON,i}^l$), ($CM_{CON,j}^m$) pentru nodurile (zonele) producătoare (i) și pentru nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei de transport conform formulelor:

$$CM_{CON,j}^l = \frac{\sum_r CM_{CONj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (19)$$

$j \in \text{zona } (l)$

$$CM_{CON,j}^m = \frac{\sum_r CM_{CONj}^r \times E_{Lj}^r}{\sum_r E_{Lj}^r} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (20)$$

$j \in \text{zona } (m)$

$$CM_{CON,i}^m = \frac{\sum_r CM_{CONi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (21)$$

$i \in \text{zona } (m)$

$$CM_{CON,i}^l = \frac{\sum_r CM_{CONi}^r \times E_{Gi}^r \times (1 - y_i)}{\sum_r E_{Gi}^r \times (1 - y_i)} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (22)$$

$i \in \text{zona } (l)$

unde:

$CM_{CON,i}^l$, $CM_{CON,i}^m$, $CM_{CON,j}^l$, $CM_{CON,j}^m$ reprezintă costul marginal mediu anual al eliminării congestiilor, din nodul producător (i), respectiv nodul consumator (j) aparținând zonelor (l)/(m) delimitate de secțiunea (s);
 i – nodurile producătoare din zona (l) sau (m);
 j – nodurile consumatoare din zona (l) sau (m);
(l) și (m) – perechile de zone delimitate de fiecare secțiune de rețea (s);
(2) Costul marginal nodal mediu anual (CM_{CONi}), (CM_{CONj}) aferent congestiilor se determină ca sumă a costurilor marginale nodale medii anuale pe toate secțiunile de rețea (s).

Art. 87. (1) Costul marginal nodal total al transportului (CM_{Total}) reprezintă suma dintre costul marginal al consumului propriu tehnologic CM_{CPT} și costul marginal al congestiilor CM_{CON} pentru nodurile (zonele) producătoare (i) și nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei de transport conform formulei:

$$CM_{Total,i} = CM_{CPT,i} + CM_{CON,i} \quad ; \quad CM_{Total,j} = CM_{CPT,j} + CM_{CON,j} \quad (\text{mii lei}) \quad (23)$$

(2) Costul total marginal al transportului ($C_{CM,Total}$) se determină ca sumă a produselor între costurile marginale medii totale ($CM_{Total,i}$), ($CM_{Total,j}$) și energiile E_{Gi} , E_{Lj} introduse în/extrase din nodurile (zonele) producătoare (i)/nodurile (zonele) consumatoare (j) ale rețelei de transport, conform formulei:

$$C_{CM,Total} = \sum_i CM_{Total,i} \times E_{Gi} (1 - y_i) + \sum_j CM_{Total,j} \times E_{Lj} \quad (\text{mii lei}) \quad (24)$$

Art. 88. Componentă tarifară nodală de cost mediu (C_{med}) se definește astfel:

$$C_{med} = \frac{V_{reglementat} - C_{CM,Total}}{\sum_i E_{Gi} \times (1 - y_i) + \sum_j E_{Lj}} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (25)$$

unde:

$V_{reglementat}$ reprezintă venitul reglementat calculat în conformitate cu Art. 66 și Art. 74.

Art. 89. Tariful nodal de transport (t_{Gi}) de introducere a energiei electrice în nodul producător (i) se determină ca sumă între costul marginal CM_{CPTi} și CM_{CONi} din nodul producător (i) și componenta de cost mediu C_{med} :

$$t_{Gi} = CM_{CPTi} + CM_{CONi} + C_{med} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (26)$$

Art. 90. Tariful nodal de transport (t_{Lj}) de preluare a energiei electrice din nodul consumator (j) se determină ca sumă între costul marginal CM_{CPTj} și CM_{CONj} din nodul consumator (j) și componenta de cost mediu C_{med} :

$$t_{Lj} = CM_{CPTj} + CM_{CONj} + C_{med} \quad (\text{lei/MWh}) \quad (27)$$

- Art. 91.** Operatorul de transport și de sistem are responsabilitatea alocării costurilor și calculului tarifelor nodale de transport.
- Art. 92.** Autoritatea competentă are responsabilitatea controlului alocării costurilor și calculului tarifelor nodale de transport în conformitate cu prevederile prezentei metodologii.

15. CERINȚE PRIVIND TRANSMITEREA DATELOR

- Art. 93.** Informațiile transmise de operatorul de transport și de sistem la autoritatea competentă se bazează pe proceduri interne pentru înregistrarea și păstrarea datelor și vor fi însoțite de explicitarea ipotezelor ce stau la baza obținerii datelor transmise.

Aceste informații sunt în conformitate cu:

- a) legislația contabilă în vigoare în România;
- b) regulile și practicile contabile interne ale operatorului de transport și de sistem;
- c) orice instrucțiune de reglementare pe care autoritatea competentă o realizează în vederea aplicării reglementărilor și care sunt prioritare în cadrul raportărilor operatorului de transport și de sistem către autoritatea competentă.

- Art. 94.** Operatorul de transport și de sistem transmite la autoritatea competentă până la 1 octombrie a anului anterior începerii unei perioade de reglementare, următoarele informații:

(1) Pentru fiecare an al perioadei de reglementare:

- a) prognoza costurilor de operare și mentenanță incluzând reducerea costurilor datorată creșterii impuse de eficiență ;
- b) descrierea și justificarea metodelor folosite pentru alocarea costurilor între activitățile operatorului de transport și de sistem și documentația suport;
- c) prognoza CPT;
- d) situația activelor corporale și necorporale (valoarea netă la data de 1 ianuarie a primului an din perioada de reglementare și durata de viață rămasă) ;
- e) planul de investiții cu detalierea costului estimat al surselor de finanțare și graficul de eșalonare a investițiilor ;
- f) prognoza cheltuielilor financiare ;
- g) datele tehnice referitoare la infrastructura rețelei de transport;
- h) prognoza energiei electrice transportate și a coeficientului de utilizare a rețelei electrice de transport pe perioada următoare de reglementare ;
- i) estimarea și justificarea evoluției veniturilor;
- j) structura prognozată a tarifelor pentru serviciul de transport.

(2) Pentru anul anterior perioadei de reglementare:

- a) situațiile financiare contabile întocmite distinct pentru fiecare din activitățile licențiate, astfel încât să rezulte veniturile, cheltuielile, activele, pasivele, rezervele și provizioanele asociate, împărțite pe activități;
- b) cheltuielile financiare realizate pe perioada anterioară de reglementare;
- c) bugetul de venituri și cheltuieli și rectificările acestuia;
- d) costurile de operare și mentenanță (8 luni realizat și 4 luni prognozat)
- e) extras din care să rezulte profitul reglementat, profitul supus impozitării și fluxul financiar din ultimele 12 luni calendaristice;
- f) raportul auditorului;
- g) configurația cu instalațiile tehnice relevante (ex. configurația rețelei);
- h) o scrisoare de consimțământ semnată de conducătorul companiei de transport privind posibila publicare a datelor transmise sau specificarea acelor date care au caracter de secret de serviciu, conform legislației în vigoare;
- i) solicitarea de aprobare a tarifelor pentru primul an al perioadei de reglementare.
- j) indicatorii de performanță și calitate ai serviciilor de transport și de sistem în conformitate cu Codul Tehnic, precum și standardele de calitate elaborate de autoritatea competentă.

Art. 95. Autoritatea competentă poate solicita sau efectua independent verificări și/sau auditare pentru oricare din informațiile pe care le-a solicitat, sau care i-au fost furnizate conform Art. 94.

Art. 96. Autoritatea competentă poate solicita ca operatorul de transport și de sistem să transmită informații suplimentare pentru a-i permite să își îndeplinească obligațiile într-o manieră și până la un termen pe care autoritatea competentă le consideră conforme cu prevederile acestei metodologii.

Art. 97. În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei metodologii autoritatea competentă va emite machetele de monitorizare lunară a activității operatorului de transport și de sistem.

Art. 98. În cazul în care operatorul de transport și de sistem nu își îndeplinește obligațiile de a furniza informațiile către autoritatea competentă sau în cazul în care autoritatea competentă constată o lipsă de documente sau de probe și/sau neconcordanță între informațiile furnizate, autoritatea competentă va informa în scris în decurs de maxim 30 zile operatorul de transport și de sistem. Operatorul de transport și de sistem are obligația rezolvării sesizărilor precizate de autoritatea competentă în termen de maxim 30 zile după primirea înștiințării.

Art. 99. În cazul în care operatorul de transport și de sistem nu își îndeplinește obligațiile de a furniza la autoritatea competentă informațiile necesare aprobării tarifelor, acesta trebuie să ofere o justificare, inclusiv motivele

pentru neconformare. Întârzierea transmiterii nu poate depăși cu 30 de zile data inițială de transmitere.

- Art. 100.** După fiecare perioadă de reglementare, autoritatea competentă inițiază un proces de consultare publică privind realizările operatorului de transport și de sistem precum și propunerile pentru perioada următoare.
- Art. 101.** (1) Pentru aprobarea anuală a tarifelor corespunzătoare anului $t+1$, operatorul de transport și de sistem furnizează autorității competente, până cel mai târziu la data de 1 octombrie a anului curent t , datele realizate și informațiile necesare corecției venitului reglementat pentru anul t , în conformitate cu prezenta metodologie.
- (2) Pe baza raportării anuale efectuate de operatorul de transport și de sistem, în perioada 15 noiembrie – 30 noiembrie a fiecărui an au loc consultări la autoritatea competentă cu operatorul de transport și de sistem, în scopul revizuirii venitului reglementat și stabilirii tarifelor de transport pentru următoarea perioadă tarifară..
- Art. 102.** Anual, până la de data de 30 decembrie, autoritatea competentă publică în Monitorul Oficial, tarifele operatorului de transport și de sistem, pentru următorul an.

16. DISPOZIȚII FINALE

- Art. 103.** Caracteristicile primei perioade de reglementare sunt:
- Valoarea factorului ($X_{inițial,eficiență}$) este de 1%;
  - Tarifele de transport nu vor crește de la un an la altul cu mai mult de 7% în termeni reali.
- Art. 104.** Caracteristicile celei de a doua perioade de reglementare sunt:
- Considerarea de către reglementator, la calculul factorului ($X_{inițial,eficiență}$) a unei creșteri de eficiență egală cu 80% din realizatul estimat pentru cei trei ani ai primei perioade de reglementare, dar nu mai mic de 1%;
  - Introducerea în formula de evaluare a veniturilor anuale a unui factor de corecție privind respectarea nivelului minim de calitate impus;
  - Nivelul anual al volumului de venituri supus riscului asociat nerespectării indicatorilor de calitate ai serviciilor de transport nu va depăși 2%;
  - La sfârșitul celei de-a doua perioade de reglementare, autoritatea competentă va analiza nivelul de eficiență prognozat în a doua perioadă, comparativ cu nivelul efectiv realizat.
- Art. 105.** La calculul venitului reglementat pentru primul an al celei de-a treia perioade de reglementare, autoritatea competentă va determina suma aferentă câștigurilor de eficiență peste țintele stabilite pentru cea de-a doua perioadă și va aloca clienților serviciului de transport 50% din surplus (mecanism de împărțire a câștigurilor). Această sumă va fi scăzută pentru

primul an al celei de-a treia perioade de reglementare din veniturile de după aplicarea factorului ($X_{\text{inițial, eficiență}}$).

- Art. 106.** În cadrul primei perioade de reglementare, se permite operatorului de transport și de sistem păstrarea profitului realizat din creșterea eficienței peste nivelul stabilit de autoritatea competentă. În perioada de reglementare imediat următoare, reglementatorul va considera nivelul de eficiență estimat a fi cel realizat la sfârșitul perioadei de reglementare anterioare.
- Art. 107.** Valorile efective ale tarifelor de transport vor fi stabilite de către autoritatea competentă pentru fiecare perioadă tarifară. După fiecare perioadă de reglementare, autoritatea competentă va iniția un proces de consultare publică privind realizările operatorului de transport și de sistem precum și propunerile pentru perioada următoare.
- Art. 108.** Autoritatea competentă va monitoriza îndeaproape indicatorii de performanță. În cazul în care, constată scăderea calității sub nivelul realizat în anul anterior, autoritatea competentă poate aplica penalități operatorului de transport și de sistem. Modul de calcul al penalităților va fi stabilit de autoritatea competentă printr-o metodologie distinctă.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

O R D I N

privind aprobarea tarifelor medii pentru serviciile de transport, de sistem, a tarifului pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică și a tarifelor zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice

În temeiul art. 9 alin. (2), (6) și (7), al art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și e), al art. 56 alin. (1) și al art. 58 alin. (3) din Legea energiei electrice nr. 318/2003, al Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 42/2006, al Metodologiei de stabilire a tarifului pentru serviciul de sistem, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2004,

având în vedere referatul de aprobare întocmit de Departamentul prețuri și tarife,

în conformitate cu prevederile Procesului-verbal al ședinței Comitetului de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din data de 20 decembrie 2006,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă tarifele medii pentru serviciile de transport, de sistem, tariful pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică și tarifele zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din sectorul energiei electrice, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 48/2005 pentru aprobarea tarifelor medii pentru serviciile de transport, de sistem și de decontare pe piața angro de energie electrică, a tarifelor zonale aferente serviciului de transport și a tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei

electrice, practicate de agenții economici din cadrul sectorului energetic, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.163 din 22 decembrie 2005, cu modificările ulterioare.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

Art. 4. — Departamentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei și operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice vor asigura ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Nicolae Opreș

Tabelul 1. Tarife pentru serviciul de transport, serviciul de sistem, serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică

Agentul economic	Tariful (Lei/MWh)	
C.N. de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" S.A.	Tariful mediu pentru serviciul de transport al energiei electrice	14,85
	Tariful pentru serviciul de sistem, din care: pentru servicii de sistem funcționale	13,10 0,82
S.C. Operatorul Pieței de Energie Electrică "OPCOM" S.A.	Tariful pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică	0,19

NOTA: Tarifele nu conțin taxa pe valoarea adăugată (TVA)

Tabelul 2. Tarife zonale aferente serviciului de transport pentru introducerea de energie electrică în rețea (T_G)

Zone de introducere a energiei electrice în rețea (G)	Cod zona	Noduri RET	Operatorul de Distribuție/ Noduri RED*		Tarife zonale pentru introducerea de energie electrică în rețea - T _G (Lei/MWh)
Muntenia	1G	Doicești, Târgoviște	Muntenia de Nord	Târgoviște	6,79
		Brazi Vest, Teleajen		Ploiești	
		Stâlpu		Buzău	
		Arefu, Bradu, Pitești Sud	Oltenia	Pitești	
		Râureni, Stupareii		Rm. Vâlcea	
		Turnu Măgurele		Alexandria	
		Ghizdaru	Muntenia de Sud	Giurgiu	
		București Sud, Fundeni		București	
		Domnești		Ilfov	
Transilvania de Nord	2G	Oradea Sud	Transilvania de Nord	Oradea	4,63
		Câmpia Turzii, Cluj Est, Cluj Florești, Gădălin, Someș Mărișelu		Cluj Napoca	
		Baia Mare 3, Roșiori		Baia Mare	
		Vetiș		Satu Mare	
		Sălaj, Tihău	Zalău		
		Gheorghieni	Transilvania de Sud	Miercurea Ciuc	
		Fântânele, Iernut, Ungheni		Tg. Mureș	

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Tabelul 2 (continuare)

Zone de introducere a energiei electrice în rețea (G)	Cod zona	Noduri RET	Operatorul de Distribuție/ Noduri RED*		Tarife zonale pentru introducerea de energie electrică în rețea - T _G (Lei/MWh)
Transilvania Centrala	3G	Lotru	<i>Oltenia</i>	<i>Rm. Vâlcea</i>	7,46
		Arad		<i>Arad</i>	
		Iaz, Reșița		<i>Reșița</i>	
		Baru Mare, Hăjdat, Mintia, Pestiș, Râul Mare Retezat, Paroșeni	<i>Banat</i>	<i>Deva</i>	
		Săcălaz, Timișoara		<i>Timișoara</i>	
		Alba Iulia, Gâlceag, Sugag		<i>Alba Iulia</i>	
		Brașov, Dârste	<i>Transilvania de Sud</i>	<i>Brașov</i>	
		Sibiu Sud		<i>Sibiu</i>	
Oltenia	4G	Calafat, Cetate, Craiova Nord, Ișalnița	<i>Oltenia</i>	<i>Craiova</i>	8,67
		Sărdănești, Târgu Jiu Nord, Urechești, Tântăreni		<i>Tg. Jiu</i>	
		Porțile de Fier, Turmu Severin Est		<i>Tr. Severin</i>	
		Drăgănești Olt, Grădiște, Slatina		<i>Slatina</i>	
Moldova	5G	Bacău Sud, Gutinaș	<i>Moldova</i>	<i>Bacău</i>	5,51
		Dumbrava, Roman Nord, Stejaru		<i>Piatra Neamț</i>	
		FAI		<i>Iași</i>	
		Suceava		<i>Suceava</i>	
		Munteni		<i>Vaslui</i>	
		Focșani Vest	<i>Muntenia de Nord</i>	<i>Focșani</i>	
Dobrogea	6G	Cernavodă, Constanța Nord, Medgidia Sud	<i>Dobrogea</i>	<i>Constanța</i>	6,43
		Pelicanu, Mostiștea		<i>Călărași</i>	
		Gura Ialomiței		<i>Slobozia</i>	
		Isaccea, Tulcea Vest		<i>Tulcea</i>	
		Lacu Sarat	<i>Muntenia de Nord</i>	<i>Brăila</i>	
		Barboși, Filești, Smârdan		<i>Galați</i>	
Tarif mediu de introducere					7,40

* Nodurile din rețeaua electrică de distribuție exploatată de Operatorul de Distribuție incluse în fiecare zonă de introducere a energiei electrice în rețea

NOTA: Tarifele nu conțin taxa pe valoarea adăugată (TVA)

Tabelul 3. Tarife zonale aferente serviciului de transport pentru extragerea de energie electrică din rețea (T_L)

Zone de extragere a energiei electrice din rețea (L)	Cod zona	Noduri RET	Noduri RED *	Tarife zonale pentru extragerea de energie electrică din rețea - T _L (Lei/MWh)
Muntenia de Nord	1L	Doicești, Târgoviște	Târgoviște	8,37
		Brazi, Teleajen	Ploiești	
		Stâlp	Buzău	
		Focșani Vest	Focșani	
		Barboși, Filești, Smârdan	Galați	
		Lacu Sarat	Brăila	
Muntenia de Sud	2L	București Sud, Fundeni	București	6,78
		Domnești	Ilfov	
		Ghizdaru	Giurgiu	
Oltenia	3L	Arefu, Bradu, Pitești Sud	Pitești	6,10
		Râureni, Stupărei, Lotru	Rm.Vâlcea	
		Turnu Măgurele	Alexandria	
		Calafat, Cetate, Craiova Nord, Ișalnița	Craiova	
		Drăgănești Olt, Grădiște, Slatina	Slatina	
		Porțile de Fier, Turnu Severin Est	Drobeta Tr. Severin	
		Sărdănești, Târgu Jiu Nord, Urechești, Tântăreni	Tg. Jiu	
Banat	4L	Arad	Arad	5,92
		Baru Mare, Hăjdat, Mintia, Pestiș, Râul Mare Retezat, Paroșeni	Deva	
		Săcălaz, Timișoara	Timișoara	
		Iaz, Reșița	Reșița	
Transilvania de Sud	5L	Fântânele, Iernut, Ungheni	Tg. Mureș	7,82
		Gheorghieni	Miercurea Ciuc	
		Alba Iulia, Gâlceag, Sugag	Alba Iulia	
		Brașov, Dârste	Brașov	
		Sibiu Sud	Sibiu	
Transilvania de Nord	6L	Baia Mare 3, Roșiori	Baia Mare	9,81
		Câmpia Turzii, Cluj Est, Cluj Florești, Gădălin, Someș Mărișelu	Cluj Napoca	
		Oradea Sud	Oradea	
		Sălaj, Tihău	Zalău	
		Vetiș	Satu Mare	
Moldova	7L	Bacău Sud, Gutinaș, Borzești	Bacău	10,79
		Dumbrava, Roman Nord, Stejaru	Neamț	
		FAI	Iași	
		Suceava	Suceava	
		Munteni	Vaslui	
Dobrogea	8L	Cernavodă, Constanța Nord, Medgidia Sud	Constanța	6,90
		Pelicanu, Mostiștea	Călărași	
		Gura Ialomiței	Slobozia	
		Isaccea, Tulcea Vest	Tulcea	
Tarif mediu de extragere				7,45

* Nodurile din rețeaua electrică de distribuție exploatată de Operatorul de Distribuție incluse în fiecare zonă de extragere a energiei electrice din rețea

NOTA: Tarifele nu conțin taxa pe valoarea adăugată (TVA)

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN**pentru aprobarea Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport, a serviciilor de sistem și serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. și [client]**

În temeiul art. 9 alin. (2), (6) și (7), al art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. a), f) și i), al art. 53, al art. 56 alin. (1), al art. 58 alin. (3) din Legea energiei electrice nr. 318/2003,

având în vedere referatul de aprobare redactat de Departamentul prețuri și tarife,

în conformitate cu prevederile Procesului-verbal al ședinței Comitetului de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din data de 20 decembrie 2006,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Contractul-cadru pentru prestarea serviciului de transport, a serviciilor de sistem și serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, între Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. și [client], prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A., în calitate de prestator de servicii, va încheia contracte pe baza contractului-cadru menționat la art. 1 cu următorii clienți:

a) producători, pentru energia electrică livrată din centralele cu capacitatea instalată mai mare de 10 MW, racordate la rețeaua de transport și la rețeaua de distribuție, pentru serviciul de transport — componenta de introducere a energiei electrice în rețeaua de transport;

b) producători/furnizori, pentru serviciul de transport — componenta de introducere a energiei electrice în rețeaua de transport în cazul importului de energie electrică;

c) furnizori/operatori de distribuție, pentru serviciul de transport — componenta de preluare a energiei electrice din rețeaua de transport, inclusiv în cazul exportului de energie electrică;

d) producători/furnizori, pentru serviciul de transport — componenta de preluare a energiei electrice din rețeaua de transport, în cazul exportului de energie electrică;

e) furnizori/operatori de distribuție, pentru serviciile de sistem și pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică;

f) producători/furnizori, pentru serviciile de sistem și pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, în cazul exportului de energie electrică;

g) consumatori eligibili care la data publicării prezentului ordin au semnat contracte de transport al energiei electrice — componenta de introducere și/sau de preluare a energiei electrice din rețeaua de transport, după caz, serviciile de sistem și pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 40/2004 privind aprobarea Contractului-cadru pentru prestarea serviciului de transport, a serviciilor de sistem și de administrare a pieței angro de energie electrică dintre Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. și client, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.271 din 29 decembrie 2004.

Art. 5. — Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. și participanții la piața de energie electrică duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Departamentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Nicolae Opreș

București, 20 decembrie 2006.

Nr. 44.

**CONTRACT-CADRU PENTRU PRESTAREA SERVICIULUI DE TRANSPORT, A
SERVICIILOR DE SISTEM ȘI SERVICIILOR PRESTATE DE OPERATORUL
COMERCIAL PARTICIPANȚILOR LA PIAȚA ANGRO DE ENERGIE ELECTRICĂ
ÎNTRE C.N. TRANSELECTRICA S.A. ȘI [CLIENT]**

Nr. ....../.....

ÎNTRE:

C.N. TRANSELECTRICA S.A., societate comercială cu sediul în ....., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului cu numărul ....., Cod unic de înregistrare nr. ...., cont de virament IBAN ....., deschis la ....., reprezentată de ....., în calitate de *prestator*

ȘI

[Client], societate comercială cu sediul în ....., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului cu numărul ....., Cod unic de înregistrare nr. ...., cont de virament IBAN ....., deschis la ....., reprezentată de ....., în calitate de *client*

ambele denumite în continuare *părți*.

Având în vedere

- (a) Solicitarea nr. .... a *clientului* privind încheierea unui contract pentru prestarea serviciului de transport;
- (b) Licența nr. .... a *clientului* pentru (producerea/furnizarea) de energie electrică;
- (c) Contractele nr. ..../.... de furnizare a energiei electrice încheiate de *client* cu consumatorii săi;
- (d) Prevederile ordinului ANRE nr. ..../..... privind condițiile de încheiere a contractelor pentru prestarea serviciului de transport, servicii de sistem și de administrare a pieței angro de energie electrică;
- (e) Prevederile Codului Comercial al Pieței de electricitate aprobat prin ordinul ANRE nr. 25/2004;
- (f) Prevederile Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, aprobat prin ordinul ANRE nr. 20/2004;
- (g) Etc.

---

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

Părțile au convenit următoarele:

Definiții

Art. 1. Termenii utilizați în prezentul contract sunt definiți în Anexa nr. 1.

1. Obiectul și prețul contractului

Art. 2. Obiectul contractului constă în asigurarea de către *prestator* a serviciului de transport, a serviciilor de sistem și serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, denumite în continuare *servicii prestate* și reglementarea raporturilor dintre *părți* privind obligațiile financiare și modalitățile de plată pentru *serviciile prestate*.

Art. 3. (1) Cantitatea de energie electrică pentru care se asigură de către *prestator* și se remunerează de către *client* serviciul de transport este determinată în conformitate cu Anexa 2.

(2) Cantitatea de energie electrică pentru care se asigură de către *prestator* și se remunerează de către *client* serviciilor de sistem și serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică de administrare a pieței angro de energie electrică este cea achiziționată/utilizată de *client* în baza contractelor sale de pe piața angro de energie electrică, inclusiv pentru export și, după caz, pentru consumul propriu al rețelei de distribuție deținute. Această cantitate se determină în conformitate cu Anexa nr. 2.

(3) Tarifele de transport, de servicii de sistem și pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică aprobate de către *Autoritatea Competentă* și publicate în Monitorul Oficial al României vor fi folosite în derularea Contractului pentru determinarea contravalorii *serviciilor prestate* în perioadele de timp în care aceste tarife sunt în vigoare.

(4) Orice modificare a tarifelor menționate în paragraful (3) va conduce la aplicarea noilor tarife pentru perioada în care acestea sunt în vigoare fără a fi necesară încheierea de acte adiționale la prezentul Contract.

(5) Valorile lunare contractate pentru serviciul de transport se calculează în conformitate cu Anexa nr. 2 și sunt prezentate în Anexa nr. 3.

(6) Valorile lunare contractate pentru serviciul de sistem se calculează în conformitate cu Anexa nr. 2 și sunt prezentate în Anexa nr. 4.

(7) Valorile lunare contractate pentru și pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică se calculează în conformitate cu Anexa nr. 2 și sunt prezentate în Anexa nr. 5.

Art. 4. (1) Remunerarea *serviciilor prestate* potrivit acestui contract se realizează pentru cantitățile de energie electrică realizate efectiv și care sunt măsurate în conformitate cu "Codul de măsurare a energiei electrice", aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr.17/2002, în punctul sau punctele de introducere/preluare a energiei electrice în/din nodurile rețelelor electrice de transport și de distribuție prezentate în Anexa nr. 6.

(2) Valoarea serviciilor realizate în luna de contract se determină astfel:

$$V^m = V_{G,RET}^m + V_{L,RET}^m + V_{SS}^m + V_{PEE}^m \quad [\text{lei}]$$

în care:

- $V_{G,RET}^m, V_{L,RET}^m$ reprezintă valoarea serviciului de transport în luna de contract m , în lei și se determină conform algoritmului din Anexa nr. 2;
- V_{SS}^m este valoarea serviciului de sistem în luna de contract m , în lei și se determină conform algoritmului din Anexa nr. 2;
- V_{PEE}^m este valoarea pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică în luna de contract, în lei și se determină conform algoritmului din Anexa nr. 2.

2. Modalități și termene de plată

- Art. 5. Pe întreaga durată a contractului, nu mai târziu de [5] zile financiare după începerea fiecărei luni contractuale, *prestatorul* va emite către *client* o factură cu suma care trebuie plătită de *client* pentru luna contractuală anterioară, calculată conform prevederilor Anexei 2.
- Art. 6. *Clientul* va plăti factura în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii sale.
- Art. 7. Dacă ziua limită de plată determinată conform art. 6 nu este o zi financiară, atunci ziua limită de plată se consideră următoarea zi financiară.
- Art. 8. Părțile confirmă că au agreeat reciproc băncile prin care urmează să se desfășoare derularea plăților. Acestea sunt:
.....
.....
- Art. 9. În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la art. 5, *clientul* va plăti în afara sumei datorate, o penalitate la această sumă, corespunzătoare ca procent dobânzii datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.
- Art. 10. În cazul în care o sumă facturată de către *prestator* este contestată integral sau în parte de către *client*, acesta va înainta o notă explicativă *prestatorului*, cuprinzând obiecțiile sale și va plăti suma rămasă necontestată până la data scadenței. Pentru sumele contestate, dar stabilite ulterior pe cale amiabilă sau hotărâre judecătorească a fi datorate de *client*, acesta va plăti pe lângă suma datorată, o penalitate calculată conform prevederilor art. 9.
- Art. 11. Plata facturii va fi efectuată în lei, conform legislației, în contul *prestatorului*. Se consideră drept dată de efectuare a plății data la care suma plătită apare în extrasul de cont al *clientului*.

3. Durata contractului

- Art. 12. (1) Acest contract își produce efectele începând cu data ..... până la data .....
- (2) În cazul în care, în perioada de valabilitate a acestui contract, intră în vigoare reglementări care conduc la restructurarea clientului prin divizarea acestuia în mai multe societăți comerciale, fiecare societate comercială rezultată urmează să preia cota parte corespunzătoare din prezentul contract, pe baza unui nou contract ce urmează a fi încheiat între părțile interesate.

- (3) Prezentul contract încetează să-și producă efectele în următoarele cazuri:
- (a) *părțile* convin de comun acord încetarea contractului;
  - (b) ajungerea la termen/expirarea contractului;
  - (c) prin reziliere, în caz de neîndeplinire/îndeplinire defectuoasă a obligațiilor contractuale de către una dintre părți, caz în care se pot solicita despăgubiri de către cealaltă parte;
  - (d) în caz de dizolvare, lichidare, faliment, retragerea licenței uneia dintre părțile contractante, *părțile* fiind însă ținute să își îndeplinească obligațiile contractuale rezultate până în momentul apariției cauzei;
  - (e) în caz de forță majoră, dacă împrejurarea care constituie forța majoră durează mai mult de 6 luni.

4. Documentele contractului

Art. 13. Documentele prezentului contract sunt:

- (a) Acte adiționale
- (b) Anexele nr. 1 - 6 la contract.

5. Standarde

Art. 14. *Părțile* sunt de acord să respecte instrucțiunile și comenzile operaționale (operative) emise de *prestator* în baza Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport și recunosc că obligațiile ce le revin în baza prezentului contract nu pot fi invocate drept cauză a nerespectării acestei reglementări.

6. Confidențialitate

Art. 15. Fiecare parte se obligă să asigure confidențialitatea tuturor informațiilor, documentațiilor, datelor sau cunoștințelor furnizate de către cealaltă parte în baza prezentului contract și să nu le dezvăluie unei terțe părți, în totalitate sau parțial, fără consimțământul scris al celeilalte părți contractante. Fac excepție de la aceste prevederi:

- (a) informațiile solicitate de autoritățile competente, în conformitate cu reglementările în vigoare;
- (b) informațiile care au fost făcute publice până la încheierea contractului.

Art. 16. Prevederile de la Art. 15 rămân valabile 5 (cinci) ani după încetarea relațiilor contractuale.

7. Obligațiile prestatorului

Art. 17. *Prestatorul* are următoarele obligații:

- (a) să asigure serviciile contractate în conformitate cu prevederile "Codului comercial al pieței angro de energie electrică";
- (b) să asigure conducerea operațională a SEN conform prevederilor "Codului tehnic al rețelei electrice de transport";
- (c) să asigure parametrii tehnici de calitate ai serviciilor prestate conform prevederilor „Codului tehnic al rețelei electrice de transport”;

- (d) la cererea *clientului*, să pună la dispoziția acestuia toate datele privind *serviciul prestat* în conformitate cu prezentul contract, precum și rezultatele analizelor incidentelor din rețeaua electrică de transport care au dus la întreruperi în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor finali;
- (e) să suporte daunele solicitate de *client* și dovedite ca fiind cauzate din vina *prestatorului* pentru pagubele produse *clientului*.

8. Drepturile prestatorului

Art. 18. *Prestatorul* are următoarele drepturi:

- (a) să factureze contravaloarea *serviciilor prestate* la valoarea stabilită conform Art. 5;
- (b) să încaseze la termenele stabilite contravaloarea *serviciilor prestate* și penalitățile de întârziere;
- (c) să limiteze sau să întrerupă *serviciile prestate* în condițiile prevăzute la Art. 21

9. Obligațiile clientului

Art. 19. *Clientul* are următoarele obligații:

- (a) să achite integral și la termen facturile emise de *prestator*, eventualele corecții sau regularizări ale acestora urmând să fie efectuate la următoarea facturare;
- (b) să asigure transmiterea la *prestator* în format electronic sau prin fax a valorilor orare ale energiei introduse/extrase în/din rețelele electrice de transport și distribuție, măsurate în punctele stabilite în Anexa nr. 6.
- (c) să respecte prevederile "Codului tehnic al rețelei electrice de transport" și dispozițiile dispecerului date în conformitate cu acesta;
- (d) să asigure transmiterea datelor necesare derulării contractului.

10. Drepturile clientului

Art. 20. *Clientul* are următoarele drepturi:

- (a) să beneficieze de serviciile asigurate de *prestator*, în conformitate cu prevederile prezentului contract și al "Codului tehnic al rețelei electrice de transport";
- (b) să solicite *prestatorului* datele privind serviciile prestate în conformitate cu prezentul contract.

11. Întreruperea sau limitarea serviciilor prestate

Art. 21. (1) *Serviciile prestate* în baza acestui contract pot fi întrerupte sau limitate în următoarele cazuri:

- a) în caz de forță majoră, în condițiile Art. 22.
- b) prin acordul părților;
- c) în cazul în care plata facturilor emise conform Art. 5 este neonorată, în condițiile determinate la Art. 8 mai mult de 30 de zile de la data scadenței;
- d) în situație de avarie a sistemului electroenergetic național, în zone ale acestuia sau avarii de sistem în sistemele electroenergetice vecine;
- e) în cazul aplicării „Normativului de deconectări manuale” și a „Normativului de limitări” în situații critice de funcționare a sistemului electroenergetic național.

(2) Părțile pot conveni întreruperea sau limitarea *serviciilor* prestate și în alte situații cum ar fi:

- a) în cazul abaterilor de la schema normală de funcționare a instalațiilor de transport și de distribuție ca urmare a lucrărilor de rețehnologizare/reabilitare, în cazul în care nu se pot asigura condițiile de siguranță și de regim normale;
- b) în situația prevenirii sau apariției unor avarii a echipamentelor din rețeaua electrică de transport, în urma cărora *prestatorul* nu mai poate asigura condițiile normale de siguranță în funcționare conform prevederilor "Codului tehnic al rețelei electrice de transport", cu comunicarea către *client* a justificării acestei măsuri;
- c) pe durata necesară intervenției asupra elementelor primare și secundare ale rețelei de transport, în scopul înlăturării cauzelor care ar putea provoca incidente sau avarii la aceste elemente;
- d) în regimuri post avarie, când nu se pot asigura parametrii normali ai energiei electrice.

(3) În cazul de la paragraful (1) litera c) decizia de întrerupere a *serviciului* se poate pune în practică după expirarea preavizului de 5 zile calendaristice pe care *prestatorul* trebuie să-l comunice *clientului*. Drept primă zi de preaviz se consideră prima zi financiară ce urmează datei la care în mod rezonabil se poate dovedi că s-a primit înștiințarea privind decizia de întrerupere a *serviciului*.

(4) Pe perioada de preaviz *părțile* sunt obligate să depună toate diligențele pentru rezolvarea litigiului într-un mod convenabil ambelor *părți*. Preavizul poate fi prelungit printr-o decizie a *prestatorului*.

12. Forța majoră

Art. 22. (1) *Părțile* sînt absolvite de orice răspundere pentru neîndeplinirea în totalitate sau în parte a obligațiilor ce decurg din acest contract, dacă acest lucru este rezultatul acțiunii forței majore. Circumstanțele de forță majoră sunt acelea care pot apare pe perioada de valabilitate a prezentului contract, în urma producerii unor evenimente extraordinare, de exemplu calamități naturale, război, embargo, care nu au putut fi luate în considerare de *părți* la încheierea contractului și care sunt în mod rezonabil în afara voinței și controlului *părților*.

(2) *Partea* care invocă forța majoră trebuie să notifice acest lucru în scris celeilalte *părți* în decurs de 48 de ore de la apariția acesteia, apreciind și perioada în care urmările ei încetează, cu confirmarea autorității abilitate de la locul producerii evenimentului ce constituie forță majoră.

(3) Neîndeplinirea obligației de comunicare a forței majore nu înlătură efectul exonerator de răspundere al acesteia, dar antrenează obligația părții care trebuia să o comunice de a repara pagubele cauzate *părții* contractante prin faptul necomunicării.

13. Litigii

Art. 23. Litigiile care decurg din interpretarea și/sau executarea prezentului contract, care nu pot fi rezolvate pe cale amiabilă, vor fi supuse spre soluționare instanței judecătorești competente.

14. Dispoziții finale

Art. 24. (1) Pentru neexecutarea, în totalitate sau în parte, a obligațiilor prevăzute în prezentul contract, *părțile* răspund conform prevederilor legale în vigoare.

(2) Drepturile și obligațiile din prezentul contract nu pot face obiectul cesionării parțiale sau totale de către nici una din *părți* fără acordul explicit al celeilalte *părți*. Acordul se va solicita de viitorul cedent cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data începerii cesionării.

(3) Contractele încheiate de părți pot conține, după caz, ca anexe, Convenția de exploatare și Avizul tehnic de racordare.

(4) Contractele încheiate de părți se modifică și/sau completează automat dacă printr-un act normativ (lege, OG, OUG, HG, reglementare ANRE) se modifică/completează prevederile prezentului contract cadru, părțile având obligația preluării modificării/completării într-un act adițional la contract.

(5) Contractul încheiat de părți se poate prelungi, modifica sau completa prin acte adiționale, inclusiv pentru includerea prevederilor legislative ulterioare încheierii contractului, la propunerea oricărei părți. Modificările prevederilor prezentului contract se pot face numai prin încheierea de acte adiționale, cu excepția celor de la Art. 3(4).

15. Alte clauze

.....
(Contractul se poate completa cu prevederi specifice conform înțelegerii Părților, cu condiția ca acestea să nu fie contrare prevederilor din contractul-cadru)

Prezentul contract a fost încheiat la data de ..... în două (2) exemplare deopotrivă originale, din care unul la *client* și unul la *prestator*.

SEMNETARI

Prestator

Client

Semnificația termenilor din contract**Termenii utilizați în cadrul acestui Contract au următoarele semnificații:**

Autoritate Competentă	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE
Client	[Producător]/[Furnizor]/[Operator de distribuție]/[Consumator eligibil]
Client al serviciului de transport	[Producător] – pentru componenta de introducere a energiei electrice în rețeaua de transport și/sau rețeaua de distribuție; [Producător]/[Furnizor]/[Consumator eligibil] – pentru componenta de introducere în rețeaua de transport în cazul importului de energie electrică [Furnizor]/[Operator de distribuție]/[Consumator eligibil] – pentru componenta de preluare a energiei electrice din rețeaua de transport; [Producător]/[Furnizor]/[Consumator eligibil] – pentru componenta de preluare a energiei electrice din rețeaua de transport în cazul exportului de energie electrică.
Client al serviciilor de sistem și al serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică	[Furnizor]/[Operator de distribuție]/[Consumator eligibil]; [Producător]/[Furnizor] – în cazul exportului de energie electrică
Operator de distribuție	Persoană juridică, titulară a unei licențe de distribuție și deținătoare a unei rețele electrice situată într-un anumit perimetru, cu niveluri de tensiuni până la 110 kV inclusiv, ce asigură alimentarea cu energie electrică a consumatorilor situați în acel perimetru
Energie electrică	Energia electrică activă, în [MWh]
Energie electrică transportată	Energie electrică activă pentru care se asigură serviciul de transport, măsurată în punctele de introducere în/extragere din rețelele electrice
Furnizor de energie electrică	Persoană juridică, titular al unei licențe de furnizare, care asigură alimentarea cu energie electrică a unuia sau mai multor consumatori, pe baza unui contract de furnizare
Lună de contract	O lună calendaristică în cadrul unui an calendaristic

Producător de energie electrică	Persoană fizică sau juridică, titulară de licență, având ca specific activitatea de producere a energiei electrice inclusiv în cogenerare
Rețea electrică	Ansamblu de linii și stații electrice conectate între ele, eventual interconectate cu alte rețele
Rețea electrică de transport	Rețea electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV
Rețea electrică de distribuție	Rețea electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv
Serviciu de administrare a pieței angro de energie electrică	Serviciu asigurat de Operatorul pieței de energie electrică, care cuprinde înscrierea participanților la piața angro de energie electrică pentru ziua următoare, administrarea pieței angro de energie electrică pentru ziua următoare și decontarea tranzacțiilor cu energie electrică ale participanților pe piețele centralizate
Serviciu de sistem	Serviciu asigurat de CN Transelectrica pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a sistemului electroenergetic național, precum și a calității energiei transportate conform normelor în vigoare
Servicii de sistem funcționale	Servicii de sistem asigurate de Transelectrica, care exprimă activitatea curentă a Operatorului de Transport și Sistem. Au o natură de monopol.
Servicii de sistem tehnologice	Servicii de sistem asigurate de utilizatorii RET, de regulă de către producători, la solicitarea Transelectrica. Reprezintă resurse care în general se achiziționează de către Transelectrica de pe o piață de natură concurențială
Serviciu de transport	Asigurarea transmiterii unei cantități de energie electrică între două sau mai multe puncte ale rețelei electrice de transport, cu respectarea parametrilor de calitate
Sistem electroenergetic național – SEN	Sistem electroenergetic situat pe teritoriul național. SEN constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică
Tarif nodal de transport	Sistem de prețuri reglementate la nivel local, pentru serviciul de transport al energiei electrice, bazat pe costuri marginale, diferențiat pe noduri (zone) de introducere/extragere în/din rețeaua electrică de transport
Zonă (de sistem)	Parte semnificativă a unui sistem electroenergetic definită de un ansamblu de noduri de rețea grupate în concordanță cu un criteriu stabilit (administrativ, geografic, operațional, tarifar, ș.a.)

Elemente de calcul a contravalorii serviciului de transport al energiei electrice, serviciilor de sistem și serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică

A. Valoarea lunară contractată a serviciului de transport

- (1) Pentru *clientul* care introduce energie electrică în rețelele electrice de transport și/sau de distribuție (producător racordat la rețelele electrice de transport și/sau de distribuție sau furnizor importator) valoarea contractată pentru luna *m* se determină astfel:

$$V_{G,RET}^{contr,m} = \sum_i \left(T_{G,i} \times \sum_{h,d} Q_{livrat,i,h}^{est,d} \right) \text{ [lei]}$$

în care:

i reprezintă zona tarifară de transport a rețelei electrice în care *clientul* introduce energie electrică;

$Q_{livrat,i,h}^{est,d}$ este cantitatea estimată de energie electrică ce urmează a fi livrată de client în zona *i*, în ora *h* din ziua *d* a lunii *m* de contract, diminuată cu energia electrică achiziționată de *prestator* de la *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de transport, în MWh; cantitățile de energie electrică estimate sunt prezentate în Tabelul 2.1;

$T_{G,i}$ este tariful nodal de transport pentru introducerea de energie electrică în zona *i*, exprimată în lei/MWh.

- (2) Pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele electrice de transport și/sau de distribuție (furnizor și/sau producător exportator racordat la rețelele electrice de transport și/sau de distribuție) valoarea contractată pentru luna *m* se determină astfel:

$$V_{L,RET}^{contr,m} = \sum_i \left(T_{L,i} \times \sum_{h,d} Q_{consum,i,h}^{est,d} \right) \text{ [lei]}$$

în care:

i reprezintă zona tarifară de transport a rețelelor electrice în care *clientul* extrage energie electrică;

$Q_{consum,i,h}^{est,d}$ este cantitatea estimată de energie electrică ce urmează a fi consumată/furnizată de client pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export în zona *i*, în ora *h* din ziua *d* a lunii *m* de contract, în MWh; cantitățile de energie electrică estimate sunt prezentate în Tabelul 2.1;

$T_{L,i}$ este tariful nodal de transport pentru extragerea de energie electrică din zona *i*, exprimată în lei/MWh.

B. Valoarea lunară realizată a serviciului de transport

- (1) Pentru *clientul* care introduce energie electrică în rețelele electrice de transport și/sau de distribuție (producător racordat la rețelele electrice de transport și/sau de distribuție sau furnizor importator) valoarea realizată pentru luna m se determină astfel:

$$V_{G,RET}^m = \sum_i \left(T_{G,i} \times \sum_{h,d} Q_{livrat,i,h}^d \right) \quad [\text{lei}]$$

în care:

i reprezintă zona tarifară de transport a rețelei electrice în care *clientul* introduce energie electrică;

$Q_{livrat,i,h}^d$ este cantitatea de energie electrică livrată de client în zona i , în ora h din ziua d a lunii m de contract, măsurată în punctele definite în Anexa nr. 6 și diminuată cu energia electrică achiziționată de *prestator* de la *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de transport, în MWh;

$T_{G,i}$ este tariful nodal de transport pentru introducerea de energie electrică în zona i , exprimată în lei/MWh.

- (2) Pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele electrice de transport și/sau de distribuție (furnizor și/sau producător exportator racordat la rețelele electrice de transport și/sau de distribuție) valoarea realizată pentru luna m se determină astfel:

$$V_{L,RET}^m = \sum_i \left(T_{L,i} \times \sum_{h,d} Q_{consum,i,h}^d \right) \quad [\text{lei}]$$

în care:

i reprezintă zona tarifară de transport a rețelelor electrice din care *clientul* extrage energie electrică;

$Q_{consum,i,h}^d$ este cantitatea de energie electrică consumată/furnizată de client pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export în zona i , în ora h din ziua d a lunii m de contract, măsurată în punctele definite în Anexa nr. 6, în MWh; cantitățile de energie electrică estimate sunt prezentate în Tabelul 2.1;

$T_{L,i}$ este tariful nodal de transport pentru extragerea de energie electrică din zona i , exprimată în lei/MWh.

- C. Valoarea lunară contractată a serviciului de sistem pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele de transport/distribuție (furnizor și/sau producător exportator), se determină astfel:**

$$V_{SS}^{contr,m} = \sum_{h,d} \left(T_{SS}^h \times Q_{consum,h}^{est,d} \right) \quad [\text{lei}]$$

în care:

$Q_{consum,h}^{est,d}$ este cantitatea estimată de energie electrică ce urmează a fi consumată/furnizată de *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export, în ora h din ziua d a lunii m de contract, în MWh; cantitățile de energie electrică estimate sunt prezentate în Tabelul 2.1;

T_{SS}^h este tariful orar pentru serviciul de sistem corespunzător palierului în care se tranzacționează energia electrică, exprimat în lei/MWh.

- D. Valoarea lunară realizată a serviciului de sistem pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele de transport/distribuție (furnizor și/sau producător exportator), se determină astfel:

$$V_{SS}^m = \sum_{h,d} (T_{SS}^h \times Q_{consum,h}^d) \quad [\text{lei}]$$

în care:

$Q_{consum,h}^d$ este cantitatea de energie electrică consumată/furnizată de *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export, în ora h din ziua d a lunii m de contract, măsurată în punctele definite în Anexa nr. 6, în MWh;

T_{SS}^h este tariful orar pentru serviciul de sistem corespunzător palierului în care se tranzacționează energia electrică, exprimat în lei/MWh.

- E. Valoarea lunară contractată a serviciului și pentru serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele de transport/distribuție (furnizor și/sau producător exportator), se determină astfel:

$$V_{PEE}^{contr,m} = T_{PEE} \times \sum_{h,d} Q_{consum,h}^{est,d} \quad [\text{lei}]$$

în care:

$Q_{consum,h}^{est,d}$ este cantitatea estimată de energie electrică ce urmează a fi consumată/furnizată de *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export, în ora h din ziua d a lunii m de contract, în MWh; cantitățile de energie electrică estimate sunt prezentate în Tabelul 2.1;

T_{PEE} este tariful pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, exprimat în lei/MWh.

- F. Valoarea lunară realizată a serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică pentru *clientul* care extrage energie electrică din rețelele de transport/distribuție (furnizor și/sau producător exportator), se determină astfel:

$$V_{PEE}^m = T_{PEE} \times \sum_{h,d} Q_{consum,h}^d \quad [\text{lei}]$$

în care:

$Q_{consum,h}^d$ este cantitatea de energie electrică consumată/furnizată de *client* pentru acoperirea consumului propriu din rețeaua de distribuție/consumatorului său și/sau la export, în ora h din ziua d a lunii m de contract, măsurată în punctele definite în Anexa nr. 6, în MWh;

T_{PEE} este tariful pentru serviciile prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică, exprimat în lei/MWh.

Tabel 2.1 Cantitățile orare estimate de energie electrică ce urmează a fi livrate/consumate/furnizate de client în rețelele de transport și distribuție în luna de contract m și zona tarifară i

[MWh]

Interval orar	Ziua 1	Ziua 2	Ziua 3	.....	Ziua 31
0-1					
1-2					
23-24					
TOTAL					

ANEXA Nr. 3
la contractul-cadru

Tabel 3.1 Valorile orare estimate ale serviciului de transport al energiei electrice pentru energia livrată/consumată/furnizată de *client* în rețelele de transport și distribuție în luna de contract m și zona tarifară i

[lei]

Interval orar	Ziua 1	Ziua 2	Ziua 3	.....	Ziua 31
0-1					
1-2					
23-24					
TOTAL					

*ANEXA Nr. 4
la contractul-cadru*

Tabel 4.1 Valorile orare estimate ale serviciului de sistem pentru energia consumată/furnizată de *client* în rețelele de transport și distribuție în luna de contract *m*

[lei]

Interval orar	Ziua 1	Ziua 2	Ziua 3	.....	Ziua 31
0-1					
1-2					
23-24					
TOTAL					

*ANEXA Nr. 5
la contractul-cadru*

Tabel 5.1 Valorile orare estimate ale serviciilor prestate de operatorul comercial participanților la piața angro de energie electrică pentru energia consumată/furnizată de *client* din rețelele de transport și distribuție în luna de contract *m*

[lei]

Interval orar	Ziua 1	Ziua 2	Ziua 3	.....	Ziua 31
0-1					
1-2					
23-24					
TOTAL					

*ANEXA Nr. 6
la contractul-cadru*

Lista punctelor de măsură pentru determinarea cantităților orare de energie electrică livrată/consumată/furnizată de *client* în rețelele de transport și distribuție în luna de contract *m* și zona tarifară *i*

Modul de agregare a valorilor măsurate

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
 AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ
 AUTORITATEA NAȚIONALĂ A VĂMILOR

O R D I N

pentru aprobarea Normelor privind funcționarea Laboratorului vamal central și modalitatea de efectuare a analizelor

În baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.552/2006 privind reorganizarea și funcționarea Autorității Naționale a Vănilor,

având în vedere angajamentele asumate de România în cadrul cap. 25 „Uniune vamală” de negociere cu Uniunea Europeană,

luând în considerare prevederile art. 68 și 69 din Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 2.913/1992 de instituire a Codului vamal comunitar, cu modificările ulterioare, și prevederile art. 242—246 din Regulamentul Comisiei (CEE) nr. 2.454/1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului Consiliului (CEE) nr. 2.913/1992 de instituire a Codului vamal comunitar, cu modificările ulterioare,

pentru îmbunătățirea activității de control fizic al mărfurilor supuse reglementărilor vamale,

în temeiul art. 659 din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006,

vicepreședintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele privind funcționarea Laboratorului vamal central și modalitatea de efectuare a analizelor, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la 1 ianuarie 2007.

Vicepreședintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Gelu Ștefan Diaconu

București, 18 decembrie 2006.
 Nr. 9.250.

ANEXĂ

N O R M E

privind funcționarea Laboratorului vamal central și modalitatea de efectuare a analizelor

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Laboratorul vamal central funcționează în cadrul Autorității Naționale a Vănilor.

(2) Sediul Laboratorului vamal central este în municipiul București, Str. Vulturilor nr. 2, sectorul 3.

Art. 2. — Laboratorul vamal central efectuează analiza probelor:

a) prelevate, în condițiile legii, de autoritatea vamală, din mărfurile supuse reglementărilor vamale, în vederea clasificării acestora în Tariful vamal integrat;

b) din categoria mărfurilor care fac obiectul Politicii agricole comune, prelevate, în condițiile legii, de autoritatea vamală sau de alte autorități, în scopul stabilirii drepturilor de import și al asigurării controlului mărfurilor pentru care sunt solicitate restituții la export;

c) pentru care există suspiciunea de a conține droguri, astfel cum sunt acestea definite de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu modificările și completările ulterioare, prelevate, în condițiile legii, de autoritatea vamală sau de alte autorități;

d) din categoria mărfurilor accizabile, prelevate, în condițiile legii, de autoritatea vamală sau de alte autorități, pentru identificarea corespunzătoare a produselor în raport cu prevederile titlului VII „Accize” din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

e) prelevate, în condițiile legii, de alte autorități, în vederea identificării mărfurilor și aplicării reglementărilor legale specifice.

CAPITOLUL II Prelevarea probelor

Art. 3. — (1) Pentru fiecare partidă de marfă pentru care autoritatea vamală solicită analize de laborator, se prelevă 3 probe identice, cu următoarele destinații:

a) proba 1 — pentru efectuarea analizelor în Laboratorul vamal central;

b) proba 2 — pentru efectuarea unei a doua analize, tot în cadrul Laboratorului vamal central, în situația în care declarantul sau reprezentantul acestuia solicită acest lucru. Această probă se depozitează în condiții corespunzătoare în Laboratorul vamal central. Termenul de păstrare a probei 2 este de 3 luni de la data expirării termenului legal pentru solicitarea unei a doua analize;

c) proba 3 — pentru eliberare la eventuala solicitare a instanțelor de judecată. Această probă se depozitează în condiții corespunzătoare la biroul vamal care efectuează controlul. Termenul de păstrare a probei 3 este de 3 luni de la data la care declarantul ia cunoștință despre decizia luată de biroul vamal, pe baza rezultatelor probei 1, dacă declarantul sau reprezentantul său nu contestă această decizie sau nu solicită efectuarea unei a doua analize. În cazul în care declarantul sau reprezentantul său solicită efectuarea unei a doua analize, proba 3 se păstrează 3 luni de la comunicarea către declarant a rezultatului analizei probei 2 sau, după caz, a refuzului de a efectua această analiză. Dacă se depune o contestație împotriva

deciziei autorității vamale, luată pe baza rezultatelor analizelor, acest termen se prelungește până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cauzei.

(2) În toate cazurile termenul de păstrare nu va depăși termenul de valabilitate a produsului. Termenul de valabilitate se menționează în rubrica „Observațiile biroului vamal” din cererea de analiză.

Art. 4. — (1) Solicitarea efectuării analizelor de laborator pentru probele prelevate se face pe baza unei cereri de analiză. Modelul cererii de analiză este prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Prin semnarea cererii de analiză, declarantul sau reprezentantul său recunoaște reprezentativitatea pentru întreaga partidă de marfă a probelor prelevate.

Art. 5. — (1) Prelevarea probelor care urmează să fie analizate în Laboratorul vamal central se efectuează de către biroul vamal care efectuează controlul, în prezența declarantului sau a reprezentantului său.

(2) În situația în care biroul vamal decide să procedeze la prelevarea de probe, în cadrul procedurii normale de declarare a mărfurilor prezentate la biroul vamal și după acceptarea declarației vamale, are obligația de a notifica în scris această decizie declarantului, precizând data și ora la care urmează să se efectueze operațiunea de prelevare. În cazul în care declarantul sau reprezentantul său nu se prezintă pentru efectuarea operațiunii, biroul vamal poate proceda direct la prelevare.

Art. 6. — (1) În cazul mărfurilor a căror prelevare necesită utilizarea unor dispozitive speciale, biroul vamal va colabora cu echipajele mobile în desfășurarea activităților de prelevare de probe.

(2) Direcțiile regionale vamale asigură necesarul de dispozitive, materiale și recipiente de prelevare pentru birourile vamale și echipajele mobile din subordine.

(3) În cazul mărfurilor periculoase sau când autoritatea vamală nu dispune de personal special instruit ori de dispozitive, materiale sau recipiente necesare prelevării, prelevarea probelor se poate face, sub supravegherea autorității vamale, direct de către declarant, de reprezentantul său ori de o altă persoană împuternicită în acest sens.

Art. 7. — (1) Probele prelevate se sigilează și se etichetează. Pentru etichetare se folosesc etichete conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Prelevarea se efectuează conform prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL III Trimiterea probelor

Art. 8. — (1) Probele 1 și 2 se trimit la Laboratorul vamal central însoțite de următoarele documente:

- a) cererea de analiză;
- b) copia declarației vamale, dacă aceasta a fost depusă;
- c) copia facturii, pentru partida de marfă din care s-au prelevat probele;
- d) copiile buletinelor de analiză emise de producător sau ale oricăror alte documente care conțin informații referitoare la caracteristicile, compoziția și utilizarea mărfurilor.

(2) Probele și documentele însoțitoare, conform alin. (1), se trimit la Laboratorul vamal central prin grija șefului biroului vamal unde s-a făcut prelevarea sau a persoanelor împuternicite de acesta prin ordin de serviciu. Cererea de analiză se transmite și prin mijloace electronice în aceeași zi în care a fost completată și înregistrată la biroul vamal.

Art. 9. — (1) Probele se transportă la Laboratorul vamal central prin grija direcțiilor regionale vamale, cu respectarea prevederilor legale pentru transportul anumitor categorii de mărfuri, cum ar fi cele periculoase, inflamabile, precursori și altele asemenea, precum și cu asigurarea integrității probelor, a sigiliilor aplicate și a documentelor însoțitoare. În acest sens, în situațiile în care se impune, direcțiile

regionale vamale vor asigura achiziția de servicii de transport conform prevederilor legale.

(2) Documentele care însoțesc probele se introduc în plicuri etichetate, iar pe timpul transportului se depozitează separat de acestea.

Art. 10. — Pentru fiecare transport de probe trimise Laboratorului vamal central birourile vamale întocmesc o listă de expediție a probelor, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

CAPITOLUL IV

Gestionarea probelor, efectuarea analizelor în Laboratorul vamal central și emiterea certificatelor de analiză

Art. 11. — (1) Probele și documentele însoțitoare se recepționează la Laboratorul vamal central în ordinea sosirii lor și se înregistrează în registrul de evidență a probelor.

(2) Dacă la recepție se constată lipsa unor probe sau a unor documente, documente deteriorate, probe neetichetate sau cu etichete deteriorate, probe fără sigilii sau cu sigilii rupte, probe cu ambalaje deteriorate sau probe într-o stare alterată, aceste neconformități se menționează în rubrica „Observații” din lista de expediție a probelor. În aceste cazuri Laboratorul vamal central trimite o copie a acestui document biroului vamal emitent.

Art. 12. — Pentru probele pentru care documentele însoțitoare sunt lipsă sau sunt deteriorate, șeful Laboratorului vamal central poate cere biroului vamal care a solicitat analiza transmiterea unui alt set de copii ale acestor documente.

Art. 13. — (1) Laboratorul vamal central efectuează analiza probei 1 în cel mai scurt timp, în ordinea înregistrării în registrul de evidență a probelor.

(2) Probele pentru care se solicită analiza în regim de urgență au prioritate în raport cu cele care au regim normal.

(3) Probele neetichetate sau cu etichete deteriorate, probele fără sigilii sau cu sigilii rupte, probele care se prezintă într-o stare alterată și probele cu ambalaje deteriorate, pentru care există suspiciunea violării integrității conținutului, nu se analizează.

Art. 14. — (1) Atunci când doar una dintre probele 1 sau 2 se află în situația prevăzută la art. 13 alin. (3) și cantitatea de probă este suficientă, Laboratorul vamal central poate proceda la divizarea probei corespunzătoare pentru obținerea probelor 1 și 2. Această operațiune se face în prezența declarantului sau a reprezentantului său, cu acceptarea reprezentativității probelor astfel obținute prin semnarea unui proces-verbal încheiat în acest sens.

(2) Când intenționează să efectueze o operațiune de divizare a unei probe, Laboratorul vamal central are obligația de a notifica acest lucru în scris declarantului, cu cel puțin 48 de ore înainte. În cazul în care declarantul sau reprezentantul acestuia nu se prezintă pentru efectuarea operațiunii de divizare, Laboratorul vamal central poate proceda direct la divizarea probei.

(3) Cele două probe obținute prin divizare se sigilează, se etichetează și se gestionează conform dispozițiilor prezentelor norme.

(4) În cazul în care probele aflate în condițiile prevăzute la art. 13 alin. (3) sunt prelevate din partide de marfă pentru care se așteaptă rezultatul analizelor de laborator pentru acordarea liberului de vamă, se procedează la prelevarea altor probe care să le înlocuiască pe cele neconforme, cu respectarea dispozițiilor prezentelor norme.

Art. 15. — Pentru analiza probelor Laboratorul vamal central utilizează metodele de analiză menționate în reglementările vamale, metodele de analiză prevăzute în reglementările comunitare sau, după caz, în reglementările naționale specifice, metodele de analiză standardizate internaționale sau naționale și metodele de analiză dezvoltate la nivelul laboratoarelor vamale europene ori la nivel propriu.

Art. 16. — (1) În urma efectuării analizelor, Laboratorul vamal central emite un certificat de analiză conform modelului prevăzut în anexa nr. 4.

(2) Certificatul de analiză se emite în 3 exemplare, având următoarele destinații:

a) exemplarul 1 — pentru biroul vamal care a solicitat analiza;

b) exemplarul 2 — pentru declarant;

c) exemplarul 3 — pentru arhiva laboratorului.

(3) Exemplarele 1 și 2 se trimit prin poștă biroului vamal care a solicitat analiza. Exemplarul 1 se transmite și pe cale electronică.

Art. 17. — (1) Pe baza informațiilor din certificatul de analiză, biroul vamal ia deciziile privind măsurile tarifare, netarifare și/sau fiscale pentru partida de marfă din care s-au prelevat probele și va trimite prin poștă declarantului exemplarul 2 al certificatului de analiză, cu confirmare de primire. Biroul vamal comunică de îndată Laboratorului vamal central copia confirmării de primire a certificatului de analiză de către declarant.

(2) În luarea deciziilor prevăzute la alin. (1), rezultatele și concluziile cuprinse în certificatul de analiză emis de Laboratorul vamal central prevalează în fața informațiilor sau datelor cuprinse în documentele de analiză emise de alte laboratoare, precum și în alte documente care conțin informații privind caracteristicile fizico-chimice ale mărfii atunci când acestea sunt contradictorii.

(3) În situația în care certificatul de analiză nu conține toate informațiile necesare, biroul vamal poate solicita completarea certificatului cu datele lipsă.

Art. 18. — (1) Atunci când Laboratorul vamal central nu poate efectua un anumit tip de analiză, acesta va solicita, cu aprobarea conducerii Autorității Naționale a Vămirilor, efectuarea acestor analize în laboratoare acreditate.

(2) În acest sens, Autoritatea Națională a Vămirilor va achiziționa, în condițiile prevăzute de lege, servicii de analiză fizico-chimică a mărfurilor.

(3) În situațiile în care analizele sunt efectuate în alte laboratoare, Laboratorul vamal central formulează concluzii și emite certificate de analiză pe baza rezultatelor obținute de laboratorul care a efectuat analiza.

CAPITOLUL V

Contestații

Art. 19. — (1) În cazul în care declarantul nu este de acord cu rezultatele analizei probei 1 și cu concluziile formulate în certificatul de analiză emis pentru această probă, acesta are dreptul de a solicita motivat efectuarea analizei probei 2.

(2) Solicitarea se face prin depunerea unei cereri scrise la Autoritatea Națională a Vămirilor în termen de 30 de zile de la data primirii certificatului de analiză pentru proba 1.

Art. 20. — (1) În cazul în care Autoritatea Națională a Vămirilor aprobă efectuarea analizei probei 2, Laboratorul vamal central notifică în scris declarantului și biroului vamal data la care se va efectua această analiză, cu cel puțin 48 de ore înainte.

(2) Declarantul sau reprezentantul său poate asista la efectuarea analizei probei 2.

Art. 21. — Dacă Autoritatea Națională a Vămirilor nu aprobă efectuarea analizei probei 2, comunică în scris declarantului motivele refuzului.

Art. 22. — (1) Dacă concluziile analizei probei 2 nu sunt diferite de cele din certificatul de analiză emis pentru proba 1, Laboratorul vamal central notifică acest fapt, în scris, solicitantului și biroului vamal.

(2) Dacă concluziile analizei probei 2 sunt diferite de cele exprimate în certificatul de analiză emis pentru proba 1, Laboratorul vamal central emite un nou certificat

de analiză care va conține și mențiunea că îl anulează pe primul.

(3) Concluziile celei de-a doua analize sunt definitive.

(4) Pentru comunicarea certificatului de analiză pentru proba 2 se aplică în mod corespunzător prevederile art. 16 alin. (3) și ale art. 17 alin. (1).

CAPITOLUL VI

Probe pentru care există suspiciunea de a conține droguri

Art. 23. — (1) Pentru probele prelevate de autoritatea vamală pentru care există suspiciunea de a conține droguri, se prelevă o singură probă.

(2) Aceste probe se supun prevederilor legale specifice și dispozițiilor cuprinse în Metodologia comună privind evidențierea statistică a drogurilor confiscate, aprobată de Agenția Națională Antidrog, Autoritatea Națională a Vămirilor, Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Art. 24. — (1) Laboratorul vamal central analizează în regim de urgență probele pentru care există suspiciunea de a conține droguri și emite buletine de analiză.

(2) Buletinele de analiză emise ca urmare a analizei probelor pentru care există suspiciunea de a conține droguri sunt transmise de Laboratorul vamal central, în regim de urgență, biroului vamal care a solicitat analiza.

CAPITOLUL VII

Returnarea probelor

Art. 25. — (1) Cu excepția cazului în care probele sunt distruse în procesul de analiză sau examinare amănunțită, acestea se restituie declarantului, la cererea și pe cheltuiala sa, imediat ce se constată că ele nu mai trebuie păstrate de autoritățile vamale, în special după ce declarantul a epuizat toate mijloacele de contestare împotriva deciziei luate de autoritățile vamale pe baza rezultatelor analizei sau a examinării amănunțite.

(2) În cazul în care declarantul solicită returnarea probelor după efectuarea analizei probei 1, autoritatea vamală va proceda la eliberarea acestora numai în baza unei declarații scrise a declarantului prin care acesta declară că este de acord cu rezultatele și concluziile cuprinse în certificatul de analiză emis pentru proba 1. Declarația se depune la biroul vamal unde se efectuează controlul, care va trimite o copie a acesteia și Laboratorului vamal central.

(3) În cazul în care declarantul nu solicită restituirea probelor, acestea pot fi distruse sau păstrate de către autoritățile vamale. Cu toate acestea, în anumite cazuri, autoritățile vamale pot cere declarantului să ridice probele rămase.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 26. — Certificatele de analiză emise de Laboratorul vamal central au caracter tehnic, iar declarantul poate contesta deciziile autorității vamale, luate pe baza concluziilor formulate în certificatele de analiză, potrivit dispozițiilor legale care reglementează contestarea acestor decizii.

Art. 27. — Dispozițiile prezentelor norme se aplică în mod corespunzător și pentru probele prelevate de structurile autorității vamale împuternicite cu controlul respectării prevederilor legale în domeniul accizelor, precum și de orice structură a autorității vamale împuternicită să efectueze controlul fizic al bunurilor.

Art. 28. — Anexele nr. 1—4*) fac parte integrantă din prezentele norme.

*) Anexele nr. 1—4 sunt reproduse în facsimil.

Anexa nr. 1
*la norme*Cerere de analiză nr.¹

pag 1/2

Informații referitoare la biroul vamal:				
Direcția Regională Vamală: Birou vamal: Adresa: Persoană de contact:			Cod birou: Tel: Fax: e-mail:	
Informații referitoare la mărfuri/produse:				
Import	Export	Introducere	Expediție	Altele
Agent economic:				
Document administrativ:				
Denumirea comercială:			Descriere declarată de agentul economic:	
Cod tarifar susceptibil:			Cod tarifar declarat de agentul economic:	
Cod adițional susceptibil:			Cod adițional declarat:	
Țară de origine:		Țară de expediție:		Destinație:
Observațiile agentului economic ² :				
Greutate totală sau număr de unități:			Valoarea declarată a mărfii controlate: Valoarea eșantioanelor prelevate:	
Documente anexate:			Număr de probe transmise: Nr. sigilii vamale: Declarantul a solicitat: ☐ returnarea părții de probă rămasă după analiză ☐ distrugerea imediată după analiză	
Obiectul cererii:				
Observațiile biroului vamal ² :				
☐ identificare ☐ cod Tarif vamal integrat ☐ altele (precizați)			URGENTE ☐ marfă reținută la vamă ☐ control solicitat de alte autorități (precizați data limită) ☐ altele (precizați)	
Referință legală:				
Data: Nume în clar și semnătură agent economic		Data: Nume, semnătură și ștampilă birou vamal		
Recepția și înregistrarea în laborator				
Data recepției: Număr eșantioane primit: Mod transport: Repartizare la secția:			Referința analizei (nr. înregistrare în laborator):	

¹ Numărul cererii de analiză este de forma an8zzllaaxxxx, unde: an8: codul din NCTS al biroului vamal care face prelevarea, zzllaa: data prelevării, xxxx: numărul curent al probei pentru anul în curs la biroul vamal care face prelevarea

² Dacă spațiul nu permite se utilizează pagina 2.

<p>Observațiile agentului economic (continuare):</p>
<p>Observațiile biroului vamal (continuare):</p>

Anexa nr.2
la norme

Etichete pentru probele prelevate

Biroul vamal/instituția:		Cod birou vamal:
Număr cerere de analiză:		
Număr sigiliu vamal:		
Agent economic:		
Document administrativ:		
Denumirea comercială a mărfii:		
Conținutul probei:		
Observații:		Data:
Declarant/reprezentant legal:	Prelevator:	Lucrător vamal:
Nume în clar și semnătură	Nume în clar și semnătură	Nume în clar și semnătura

Biroul vamal.....

Listă de expediție a probelor
Nr.....Data.....

Nr. crt.	Nr. Cerere analiză	Descrierea mărfii	Nr. Document administrativ	Nr. Sigiliu proba 1	Nr. Sigiliu proba 2	Nr. ANV *	Nr. registru laborator *	Observații *

Șef Birou vamal

Șef Laborator vamal central

* se completează de către Laboratorul vamal central la recepția probelor

Anexa nr. 4
la norme

Autoritatea Națională a Vămirilor
Laboratorul Vamal Central
București, str. Vulturilor nr. 2, sector 3
Tel: 021 326 03 86, 021 326 03 88
Fax: 021 326 03 87

CERTIFICAT DE ANALIZĂ nr.
data:

Exemplarul 1 și 3	Cerere de analiză nr.	
	Document administrativ nr.	
	Denumirea comercială a produsului/natura produsului	
	Descrierea probei	
	Descrierea integrității sigiliului	
Rezultate analitice:		
Concluzii:		
Avizul laboratorului privind clasificarea:		
Referință laborator:	Sef laborator:	
	Semnătură și ștampilă	

Autoritatea Națională a Vămirilor
Laboratorul Vamal Central
București, str. Vulturilor nr. 2, sector 3
Tel: 021 326 03 86, 021 326 03 88
Fax: 021 326 03 87

CERTIFICAT DE ANALIZĂ nr.
data:

Exemplarul 2	Cerere de analiză nr. Document administrativ nr. Denumirea comercială a produsului/natura produsului	
	Descrierea probei Descrierea integrității sigiliului	
	Rezultate analitice	
	Concluzii	
	Referință laborator:	Sef laborator: Semnătură și ștampilă

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI ȘI ALE COMISIEI NAȚIONALE A VALORILOR MOBILIARE

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Nr. 18 din 14 decembrie 2006

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE
Nr. 115 din 14 decembrie 2006

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 21/26/2006 privind tratamentul riscului de credit afereent expunerilor securitizate și al pozițiilor din securitizare

Având în vedere dispozițiile art. 77, 122, 126, 129, 134, art. 278 alin. (1) lit. c), art. 384 și 385 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, precum și ale art. 2 lit. a) din Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 13/18/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții,

în temeiul prevederilor art. 420 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și ale art. 1, 2 și ale art. 7 alin. (1), (3), (10) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2002, modificat și completat prin Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 21/26/2006 privind tratamentul riscului de credit afereent expunerilor securitizate și al pozițiilor din securitizare, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

Art. 2. — Prezentul ordin și regulamentul menționat la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale
a Valorilor Mobiliare,
Gabriela Anghelache

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Nr. 19 din 14 decembrie 2006

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE
Nr. 116 din 14 decembrie 2006

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 22/27/2006 privind adecvarea capitalului instituțiilor de credit și al firmelor de investiții

Având în vedere dispozițiile art. 124, 126, 278, 384 și 385 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului,

în temeiul prevederilor art. 420 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și ale art. 1, 2 și ale art. 7 alin. (1), (3), (10) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2002, modificat și completat prin Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 22/27/2006 privind adecvarea capitalului instituțiilor de credit și al firmelor de investiții, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

*) Anexa se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.035 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

Art. 2. — Prezentul ordin și regulamentul menționat la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Nr. 20 din 14 decembrie 2006

Art. 3. — Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale
a Valorilor Mobiliare,
Gabriela Anghelache

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE
Nr. 117 din 14 decembrie 2006

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/28/2006 privind criteriile tehnice referitoare la organizarea și tratamentul riscurilor, precum și criteriile tehnice utilizate de autoritățile competente pentru verificarea și evaluarea acestora

Având în vedere dispozițiile art. 24, 77, art. 101 alin. (2), art. 122, 148, 166, 167, 168, art. 278 alin. (1) lit. b) și c), art. 384 și 385 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în temeiul prevederilor art. 420 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și ale art. 1, 2 și ale art. 7 alin. (1), (3), (10) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2002, modificat și completat prin Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 23/28/2006 privind criteriile tehnice referitoare la organizarea și tratamentul riscurilor, precum și criteriile tehnice utilizate de autoritățile competente pentru verificarea și evaluarea acestora, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Nr. 21 din 14 decembrie 2006

Art. 2. — Prezentul ordin și regulamentul menționat la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale
a Valorilor Mobiliare,
Gabriela Anghelache

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE
Nr. 118 din 14 decembrie 2006

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 24/29/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții pentru riscul operațional

Având în vedere dispozițiile art. 126, 138, 139, 278, 384 și 385 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și ale art. 2 lit. d) din Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 13/18/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital pentru instituțiile de credit și firmele de investiții,

în temeiul prevederilor art. 420 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și ale art. 1, 2 și ale art. 7 alin. (1), (3), (10) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2002, modificat și completat prin Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare,

*) Anexa se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.035 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 24/29/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții pentru riscul operațional, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

Art. 2. — Prezentul ordin și regulamentul menționat la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale
a Valorilor Mobiliare,
Gabriela Anghelache

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Nr. 22 din 14 decembrie 2006

COMISIA NAȚIONALĂ A VALORILOR MOBILIARE
Nr. 119 din 14 decembrie 2006

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 25/30/2006 privind cerințele de publicare pentru instituțiile de credit și firmele de investiții

Având în vedere dispozițiile art. 122, art. 126 alin. (1), art. 128—134, art. 138 alin. (1), art. 140, 148, 159—163, 278 și ale art. 384 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului,

în temeiul prevederilor art. 420 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și ale art. 1, 2 și ale art. 7 alin. (1), (3), (10) și (15) din Statutul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2002, modificat și completat prin Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 25/30/2006 privind cerințele de publicare pentru instituțiile de credit și firmele de investiții, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Președintele Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

Art. 2. — Prezentul ordin și regulamentul menționat la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări ducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Președintele Comisiei Naționale
a Valorilor Mobiliare,
Gabriela Anghelache

*) Anexa se publică ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.035 bis în afara abonamentului, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.U.I. 427282; Atribut fiscal R,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

